Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 4-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MARCH 4, 1982 No. 41. VOL. LXXXIX.

Проф. В. Жила доповідав про Франка й Ґете

Лаббок, Тек. (ак.). — Від 27-го до 29-го січня ц.р., у приміщеннях Тексас університету відбувався 15-ий Річний симпозіум порівняльної літератури, присвячений Йоганнові Вольфганґові фон Гете, на якому проф. Володимир Жила доповідав на тему „Іван Франко як перекладач та інтерпретатор Ґете". На доповіді було понад 70 осіб, включно з дев'ятьма іншими доповідачами, видатними ґерманістами американського й европейського континентів.

У своїй доповіді проф. Жила змалював Франка як поета й письменника й вказав на його велике знання німецької мови й літератури. Він широко розглянув літературні споріднення між Франком і Ґете, оцінив Франків переклад „Фавста" його інтерпретацію та обширно розказав про причини, що спонукали українського поета-письменника перекласти цей „історичного значення" твір на українську мову. Аналізуючи ліричну драму „Зів'яле листя", доповідач вказав на оригінальність творчого задуму Франка, який черпав із життєдайного джерела світової літературної спадщини, в тому числі із „Страждань молодого Вертера" Ґете. На думку проф. Жили лірична драма „Зів'яле листя" — це український різновид „Страждань молодого Вертера", в якому Франко змалював трагедію нерозділеного кохання, породжену не лише любовною драмою, але й рядом причин суспільного й громадського характеру.

Після доповіді відбулася обширна дискусія. Виявилося, що тема доповіді була зовсім невідома для більшости присутніх. Американські літературознавці висловлювали побажання почути в майбутньому більше про українську літературу та про українсько-німецькі літературні взаємини й були здивовані, що дотепер так мало написано про цю ділянку в доступній для них літературі. Слово забирали професори Норвуд Ендрюс і Жанет Перез (Тексас Тек університет), Мередит Лі (Каліфорнійський університет в Ірвайн), Віктор Лянґе (Принстонський університет), Леслі Вілсон (Тексаський університет) в Остині), Альберт Кіпа (Мюленберґ коледж в Пенсильванії) та інші.

Дякуючи проф. Жилі за його цікавий і оригінальний вклад у конференцію, заступник декана Тексас Тек університету проф. Томас Ленґфорд вказав на доповідача як на основоположника симпозіюмів порівняльної літератури в Тексас університеті та зазначив, що в колах своїх колеґ проф Жила відомий як „містер комператив літерачюр".

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА МИТРОПОЛІЯ ВРОЧИСТО ВІДЗНАЧИЛА 90-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

Філядельфія, Па. (В.Д.). — Неділя, 28-го лютого, ввійде в аннали Української Католицької Церкви та української громади в ЗСА як визначний історичний день. В тому дні у Філядельфії, осідку Української Католицької Митрополії, відзначено торжественно 90-річчя народження Блаженнішого Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого соборною Архиєрейською Літургією та високомистецьким концертом. Всі чотири ієрархи — Митрополит Стефан Сулик і Владики Василь Г. Лостен (Стемфорд), Іннокентій Лотоцький (Чикаго) і Роберт М. Москаль (Філядельфія), взяли провідну і активну участь у відзначеннях народин первоієрарха Української Католицької Церкви. У Громадський комітет входили 35 представників від крайових українських організацій в Америці, а саму імпрезу підготовляв Діловий комітет під проводом о. митрата Мирослава Харини.

В 10-ій год. ранку в соборі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії відслужено Архиєрейську Літургію Митрополитом Стефаном в асисті Владик Василя, Іннокентія і Роберта. Під час Літургії співав митрополичий хор під керівництвом диригента Осипа Лупаня.

Владика Р. Москаль виголосив проповідь про життя, творчість і мучеництво Патріярха-Кардинала Йосифа, підкреслюючи його незламну віру в Українську Католицьку Церкву та в український народ і в його майбутнє. Патріярх Йосиф — символ живучости Української Католицької Церкви, яка тепер існує в катакомбах в Україні і яка розвивається повним розвитком серед українців у вільному світі.

О годині 2-ій по полудні в просторій залі „Академі оф Мюзік" відбулася величава Академія-концерт в пошану Блаженнішого Йосифа. Почесний патронат над Академією обняли згадані ієрархи УКЦеркви. Фронтова стіна сцени була прикрашена портретом Патріярха Йосифа з написом „У поклоні Блаженнішому Патріярхові Йосифові з нагоди 90-ліття".

Програму відкрив д-р Володимир Пушкар, заступник голови Ділового комітету, який з'ясував велике і символічне значення свята. Він теж представив Митрополита Стефана до вступного слова.

В програмі виступали Митрополит Сулик, Владика Василь та Владика Іннокентій, а поміж промовами була виконана мистецька частина Академії.

У вступному слові Митрополит Сулик сказав: „У цю святочну хвилину ми схиляємо в пошані наші голови перед величною постаттю Ісповідника святої віри. Його особисто тут з нами немає. Але у наших думках, наших почуваннях відчуваємо, що духом ми разом з ним і наше привітання шлемо на хвилях етеру й вітаємо в пошані Блаженнішого Отця Йосифа, патріярха для нас усіх... Віддаємо в пошані поклін у 90-ліття Його трудолюбивого життя і довгого шляху служби для прослави Бога, для величі Христової Церкви й добра українського народу".

Владика Іннокентій у своїй промові про тернистий шлях Патріярха Йосифа згадав про один епізод із життя Ісповідника віри, про який досі не було загально відомо. По приїзді до Риму після звільнення з совєтських концтаборів, Блаженніший отець Йосиф сказав кільком священикам, серед яких був Владика Іннокентій, що в день вибуху німецько-совєтської війни в червні 1941 року його і численних його помічників-священиків у катедрі св. Юра примусило НКВД вийти перед браму катедри. Там стояв совєтський танк з готовими скорострілами, як теж відділ військ НКВД з готовими автоматами до розстрілу українських священиків. Але по кількох годинах такого жахливого чекання негайної смерти енкаведисти відійшли разом з большевицьким танком.

Владика Василь виголосив свою промову англійською мовою, він говорив про глибоку віру Отця Йосифа в Українську Католицьку Церкву і український народ. Патріярх Йосиф відкинув пропозиції Москви обняти московський православний патріярхат за ціну зречення Католицької Церкви, якій Патріярх Йосиф лишився вірним на все своє життя.

Апостольська столиця в Римі знає дуже добре про заслуги Блаженнішого Патріярха, — говорив Владика Василь, — і на Синоді українських католицьких єпископів в 1980 році Папа Іван Павло II, звертаючись до Глави УКЦеркви Йосифа, сказав:

„Я бажаю звернутися до Вас, Ваше Блаженство. Я хочу віддати Вам спеціяльний поклін за численні роки служіння і жертвенности за справу Христа і Його Євангелії... Разом з українськими братами, присутніми тут і неприсутніми, і всією Католицькою Церквою, я хочу подякувати Всевишньому за все те, що Він виконав у Вашій особі. Ми молимося гаряче до Нього, щоб Він обдарував Вас своїми численними ласками, і щоб ви могли продовжувати радісно одержувати всі Його блага..."

Мистецька частина Академії була багата й виконана на високому мистецькому рівні. На самому початку об'єднаний митрополичий хор під керівництвом О.Лупаня виконав „Молитву за Патріярха" І. Недільського; після того під керівництвом Михайла Добоша виконав два псальми Бортнянського „Блажені Людіє" і „Господи, силою Твоєю", з фортепіяновим акомпаньяментом Анни Мельник.

Відома піяністка д-р Юліяна Осінчук відіграла хорал Баха — Бавера „Ісус є моєю радістю" та Барвінського „Хорал-прелюд" і трансцедентальний етюд Ліста „Мазепа".

Хор „Прометей" під дириґентурою Михайла Длябоги виконав композицію Бетговена „Славець природи" та Бортнянського „Возхвалімо ім'я Бога мойого", Концерт, ч. 29, частина І, при фортепіяновому акомпаньяменті Ірини Пелех.

Сильне враження викликала рецитація уривка з „Мойсея" Івана Франка, майстерно відчитаного Лідією Крушельницькою, відомою українською мисткинею сцени, головою Студії Мистецького Слова в Ню Йорку.

Бас-баритон з Метрополітальної опери в Ню Йорку Андій Добрянський відспівав „Кант Почаївській Божій Матері" і „Кант св. Димитрію", аранжування Антона Рудницького, і „Псальму 94" Василя Барвінського. Акомпаньювала йому д-р Юліяна Осінчук.

Останнім музичним виступом у програмі було відспівання композиції Кирила Стеценка „У неділеньку святую" хором „Прометей" під батутою М. Длябоги і при акомпаньяменті Юліяни Осінчук. Солістом був Ігор Кушнір.

Підготовкою Академії займався Діловий комітет, до якого, крім о. митрата Мирослава Харини і д-ра В. Пушкаря, належали: Наталія Даниленко, затупниця голови; д-р Стефанія Бережницька, секретарка; Стефанія Вовчак, касир; М.Добош, референт імпрезово-мистецької комісії; ред. М. В. Дольницький, референт пресово-інформаційної комісії; та д-р М. Ценко, д-р Р.Грубець, д-р Л. Рудницький, інж. С. Геврик, ред. І.Смолій, М. Бачара, Ю. Головчак і Р. Ярош — члени.

Між численними представниками центральних і крайових українських організацій були мґр Іван Базарко, президент СКВУ; Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС, і Уляна Дячук, касир Українського Народного Союзу, та інші.

В МОСКВІ ДВОЄ УКРАЇНЦІВ ПРОРВАЛИСЯ В АМЕРИКАНСЬКУ АМБАСАДУ

Москва. — В ранніх вівтіркових годинах, 2-го березня, двоє молодих осіб, які згідно з поданими інформаціями походять зі Львова прорвалися автом через браму американської амбасади, виминаючи совєтську охорону амбасади.

Вістка про це стала сенсацією ранішніх повідомлень по радіо та на телебаченні західнього світу. Вкоротці по перших інформаціях подано, що після коло п'яти годин розмов з американськими дипломатичними чинниками та з представниками совєтської влади молода пара — чи це подружжя, чи тільки знайомі, або приятелі, дотепер не вияснено, — від'їхали таксівкою, чи іншим автом до прокуратури міста Москви. За автомашиною, в якій була молода пара, слідували урядові машини з оперативниками КҐБ.

В американському телебаченні, а також в телебаченні інших країн, було показано світлини з перебігу того факту, а зокрема з від'їзду пари з амбасади. Через вікно в автомобілі було видно молоду біля 30-літню жінку, яка приглядалася вуличному рухові.

Передані американськими засобами інформацій вістки про цю справу підкреслювали, що обидвоє втікачів є українцями, та що походять із західніх областей України. Деякі подали, що вони походять зі Львова.

Громада в Денвері відзначила День народин Патріярха

Денвер, Коло. (Я.Я.). — Місцевий Відділ Патріярхального Товариства вшанував 21-го лютого ц.р. урочистим святом 90-річчя народин Патріярха Йосифа.

О год. 10-ій відправлено Божественну Літургію в намірені Блаженнішого Патріярха в українській католицькій церкві Преображення Господнього. Богослужбу відправили парох о. крилошанин Павло Смаль і о. д-р Павло Бабяк. При кінці Богослужби о. Смаль, учень Блаженнішого з часів Богословської Академії у Львові, виголосив змістовну доповідь, яка зворушила серця вірних.

Після Богослужби відбулось свято у парафіяльній залі. Його відкрив голова Товариства Евген Василина, привітав всіх присутніх і вміло вибраними цитатами із святого письма пояснив намірення свята в пошану Патріярха Йосифа. Основною точкою програми була доповідь о. д-ра П. Бабяка. Промовець, також учень Блаженнішого, у змістовній формі представив тернисту дорогу Ювілята і підкреслив значіння великої праці Патріярха на добро ПУКЦеркви і українського народу.

Наступною точкою програми була деклямація „Поклін Патріярхові і Кардиналові Йосифові" виголошена з великим чуттям автором Володимиром Крушельницьким. Програму свята закінчив жіночий хор під керівництвом Ярослава Нижника трьома піснями.

Свято закінчено могутнім „Боже Великий Єдиний".

Український актор отримав нагороду

Торонто, Онт. — Досвідчений актор сцени і довголітній голова загальновідомого українського театрального ансамблю „Заграва", Володимир Довганюк, отримав нагороду „найкращого головного актора" на фестивалю, з нагоди 10-ої річниці Багатокультурної театральної асоціяції в Онтаріо. У фестивалю, який відбувся тут у приміщеннях Сейнт Лоренс Сентер, взяло участь 10 театральних ансамблів різних національних груп в Канаді.

Володимир Довганюк

В. Довганюк грав головну ролю властителя фабрики батогів і дружини копаного м'яча в комедії „Король стрільців" Івана Керницького. Настирливі намагання властителя здобути для своєї екіпи найкращого львівського грача і наскрізь комічні перипетії, які постійно виринають з його захоплення копаним м'ячем, лягли в основу сюжету „Короля стрільців". Українська комедія була також номінована на нагороду за „найкраще виконання". Це вже другий раз В.Довганюк,цю нагороду Багатокультурної театральної асоціяції здобув.

КНР І ЗСА ШУКАЮТЬ ВИХОДУ З КРИЗИ

Пекін, КНР. — Криза, яка постала в стосунках між ЗСА і Китаєм, загрожує захитанням тієї нової стратегічної ситуації в світі, яка була вможливлена й започаткована поїздкою президента Ричарда Ніксона до КНР і підписанням спільного американсько-китайського протоколу в Шанхаю 1972 року. Десять років після того з трудом будована система співпраці між обидвома країнами станула під знаком запиту.

Безпосередньою причиною кризи є рішення Уряду Роналда Реґена продовжити постачання нової зброї, частин та амуніції до Тайвану. Китай вважає Тайван невідривною частиною Китаю, те саме наголошує спільно підписаний шанхайський протокол, одначе Уряд ЗСА, опираючись на спеціяльному актові, схваленому Конґресом, рішив продовжати постачання Тайванові зброї, як суверенній державі. Урядові чинники КНР перестерігали перед тим і попереджали, що мусітимуть застосувати протизаходи, якщо Вашінґтон продовжатиме ту політику. Дорадники президента Реґена висловлювали думку, що Пекін погрожує, але не є в стані будьщо конкретного зробити і Президент схилився до їхньої опінії.

Проти постачання американської нової зброї Тайванові виступали европейські союзники ЗСА й називали це політичним дилетантизмом, так само висловилася Японія й інші приязні ЗСА країни, одначе рішення Уряду залишилося незмінним. Останнім часом стало ясно, що китайські попередження не були пустими словами й Китай приступає до заповіджених протизаходів. Тоді Президент вислав заспокійливого листа до прем'єра КНР Джао Дзіянґа, використовуючи нагоду десятиріччя шанхайського протоколу. Китайські лідери не вислали ніякого листа з того приводу, але Джао Дзіянґ відповів на листа, що його вислав до нього президент Роналд Реґен.

Лист прем'єра Джао характеристичний тим, що він у дуже тактовному тоні займає дуже тверду позицію. В листі зовсім немає навіть згадки про річницю шанхайського протоколу, так само немає ніякого відклику ні до Тайвану, ні до достави туди американської зброї. Відповідь Джао викликала навіть у декого думку, чи вона не була написана перед написанням листа Президентом, одначе офіційний комунікат китайського урядового інформаційного аґентства, виданий після подання до публічного відома листа президента Реґена, висловлюється дуже категорично. В ньому сказано: „Китайсько-американські відносини напевно зазнають серйозні перепони. Китай надіється, що такий відступ назад не відбудеться. Але якщо Китаєві буде накинено таку ситуацію, він, очевидно, витягне з того відповідні висновки".

Водії погодились на замороження платень

Вашінґтон. — Декілька днів після ратифікації робітниками автомобільної компанії Форд контракту з компанією, в якому є різні концесії з боку робітників для компанії, могутня юнія водіїв також ратифікувала свій контракт, яким робітники погодилися на замороження заробітних платень впродовж трьох наступних років аж до чергового контракту.

Контракт юнії тімстерів викликав був чималий спротив серед водіїв, але значна більшість ратифікувала його. На 131,191 робітників, що їх той контракт покриває 82,571 голосували за його прийняттям, а 51,620 проти. Таким чином ті два контракти стають „придорожними каменями", які вказують на нову течію у відносинах між робітниками і працедавцями. Дотепер робітники і їхні юнії намагалися витиснути з підприємців максимум вигід для себе, не звертаючи уваги, які це матиме наслідки для загального господарського положення, а зокрема для консументів, на яких остаточно падали всі тягарі й вони мусіли покривати всі кошти. Згадані два контракти починають нову еру в цьому відношенні. Зокрема контракт юнії робітників в заведеннях Форда за концесії з боку робітників в перше в ЗСА устійнює напрямні, якими компанія зобов'язується забезпечувати тривалість праці тим, що відпрацювали 15 років.

Форд, як і всі американські автомобільні компанії, опинився у важкому положенні, бо його авта, як і інші американські авта, не дорівнюють якістю світовим стандартам, а ціною їх значно перевищують. Водії опинилися у важкому положенні, бо дереґуляція автотранспорту, якому реґуляція забезпечувала великі привілеї знов же коштом консумента, створила нову ситуацію, піднесла конкуренцію між транспортовими компаніями, а тим самим привела до обниження цін транспорту, що відбилося на платнях водіїв. Водії, як і автомобільні робітники, діставали платні в порівнянні з іншими американськими робітниками непропорційно високі, а крім цього різні реґуляційні обмеження збільшили кошти транспорту. Всі ті реґуляції введено під тиском транспортових фірм, які здобули вирішний вплив на установи, які ті реґуляції устійнювали й контролювали їхнє переведення в життя.

Після потвердження контракту водіями президент юнії Рой Вілліямс сказав: „Враховуючи економічні проблеми, які стоять перед індустрією, як і перед цілою нацією, я думаю, що ми поступили правильно".

ДЖОВН МОНДЕЙЛ, ДРУЖИНА КОЛИШНЬОГО віцепрезидента Волтера Мондейла, виступила з критикою теперішньої Першої Лейді Ненсі Реґен, кажучи, що вона цікавиться тільки модами і купівлею дорогих одягів, але натомість цілком незацікавлена соціяльними програмами.

У світі

ПРЕМ'ЄР СОЦІЯЛІСТИЧНОГО УРЯДУ ГРЕЦІЇ Андреас Папандреу після триденного перебування на острові Кипр відбув перед відлетом до Атен пресову конференцію. На тій конференції він подав точніші інформації до чого він договорився з грецькими керівниками Кипру, одна третина якого вже декілька років окупована турецькими збройними силами. Турецьке населення творить менше ніж 20 відсотків населення Кипру, але при підтримці Анкари воно домагається поділу Кипру на дві частини: турецьку і грецьку. Власне для скріплення тих вимог турецькі відділи 1974 року окупували велику частину Кипру й прогнали звідти грецьке населення. Прем'єр Папандреу в часі своїх виступів на Кипрі підкреслював, що його завданням є продемонструвати „гелленську єдність і солідарність" та добитися відходу турецьких військ з Кипру і об'єднання цілого острова в одну адміністративну цілість. Для переведення цього Папандреу запропонував міжнародну конференцію. В переведенні того пляну Папандреу має підтримку Москви і совєтських сателітів, які намагаються таким чином вбити клина поміж Грецією і її західніми союзниками, а в першу чергу ЗСА.

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ПЕРЕВОДИТЬ безперебійно розшуки й арешти членів Червоних бриґад, які перебувають ще на волі. Останні арешти дали їй змогу схопити одну з провідних осіб Червоних бриґад, Маріну Преволі, яка два місяці тому втекла з тюрми в Ровіґо. Премолі була під спеціяльною охороною, але її товариші на волі вибухівкою розірвали стіну в тюрмі, що дало змогу приготованій до того Премолі втекти. Тепер же поліція не лише схопила дальших терористів, але й викрила їх плян звільнити арештованих у справі схоплення американського генерала Джеймса Дозієра, якого звільнила італійська поліція. Ув'язнені в справі схоплення генерала Дозієра терористи сидять у тюрмі Сан Вітторе. Як ствердила італійська поліція, інші терористи вважають престижевою справою звільнення своїх компаньйонів, які брали участь у схопленні генерала, а крім цього, вони бояться, що заарештовані при тій нагоді терористи почали виявляти найбільші таємниці Червоних бриґад.

В Америці

ПІСЛЯ КОРОТКОЇ, БО ТІЛЬКИ 6-ГОДИННОЇ дебати Британський парлямент схвалив після другого читання „патріяцію" канадської конституції, а тим самим — знесення Північноамериканського акту з 1867 року, який дотепер був конституцією Канади. За схваленням „патріяції" голосували члени всіх чотирьох партій, які мають своїх представників у парляменті: консервативної, лейбористської, соціял-демократичної і ліберальної. Одначе не всі члени тих партій голосували за, деякі були проти і „патріяцію" прийнято 334 голосами проти 44. Згідно з прийнятою процедурою перед третім читанням акту про „патріяцію" можна ще внести деякі несуттєві поправки до нього. Після третього читання справа формального прийняття нової канадської конституції канадськими чинниками і таким чином передання всіх повновластей Канаді буде передана до Оттави. Дев'ять канадських провінцій, за вийнятком франкомовного Квебеку, погодилися з федеральним урядом П'єра Трудо в справі „патріяції" й основних положень нової канадської конституції і таким чином вже в недалекому часі Канада матиме свою нову і виключно канадську конституцію.

АМБАСАДОР ЄГИПТУ У ВАШІНҐТОНІ, АШРАФ Хорбаль, відлетів минулого тижня на двотижневу відпустку до Єгипту, але негайно повернувся до Вашінґтону у зв'язку з непорозуміннями, які постали між Ізраїлем і Єгиптом. Безпосередньою причиною тих непорозумінь є плянована поїздка до Ізраїлю президента Єгипту Госні Мубарака. Поїздка ця мала б відбутися уже цього місяця, щоб приготовити передачу Єгиптові тієї частини Синайського півострова, яка ще є окупована ізраїльськими військовими частинами. Акт передачі має відбутися 25-го квітня й усе до того приготоване, але тепер сама поїздка президента Мубарака зависла в повітрі. Причиною цього є сумнів, чи Мубарак погодиться відвідати Єрусалим, який Ізраїль уважає своєю столицею, а араби — окупованим Ізраїлем містом. Ізраїль заявив, що коли президент Мубарак не відвідає Єрусалиму, тоді його поїздка до Ізраїля безпредметна.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, РОЗМОВЛЯЮЧИ з кореспондентами перед виїздом до Каліфорнії заявив, що він оборонятиме всякими засобами свою економічну програму і своє зобов'язання до справи оборони Америки та програми дозброєння, не зважаючи на деяку опозицію в Конгресі, зокрема в Палаті Репрезентантів, і голоси окремих економічних знавців. Після майже цілоденних нарад з прихильниками і противниками цієї програми і опонентами до запропонованого бюджету на 1982-83 фіскальний рік, Президент висловив переконання, що федеральний Уряд є на правильній дорозі економічної віднови Америки і що його Адміністрація буде триматися раніше визначеного пляну.

ПРЕДСТАВНИКИ СТУДЕНТСТВА, ЯКІ МАСОВО прибули до Вашінґтону, щоб вести кампанію проти обмежування фондів для університетів і низьковідсоткових позичок для студентів, знайшли прихильний відгук в Сенаті і Палаті Репрезентантів. Обидва нюйоркські сенатори Алфонс Д'Амато і Деніель П. Мойниген пообіцяли студентам, що будуть гостро опонувати проти зменшення на 1,5 більйона долярів допомогу для високого шкільництва, з якої в першу чергу користали студенти.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda" P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на піврока — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Хліб і зброя в обороні волі

У промові президента Реґена до кількасот латино-американських дипломатів, зібраних на Конференції американських держав 24-го лютого ц. р. у Вашінґтоні, наймаркантнішою заявою було ствердження, що Америка не допустить, щоб на американському континенті постала „нова Куба". Це стосувалося конкретно зусиль Совєтського Союзу, який руками свого кубинського сателіта експортує комуністичну революцію до латино-американських країн, тепер головно проти військово-цивільного правого режиму в республіці Ель Сальвадор. Президент правильно звернув увагу, що комунізм використовує для своїх цілей бідність країни й народу для сіяння там зерен невдоволення і підготовлювання ґрунту під явну агресію — комуністичними партизанськими відділами, що їх вишколюють кубинські підстаршини і старшини головно на території Нікараґуа. Матеріяльна нужда і примітивізм є найбільш допоміжними чинниками для комуністичної агресії, і тому Реґен правильно поклав натиск на потребу економічного піднесення в цілому обширі Караїбського моря.

У ділянці економічної допомоги Реґен обіцяв додаткових 350 мільйонів долярів, які разом дадуть у 1982 році 825 мільйонів долярів для підсилення економіки у цій частині Американського континенту й сумежних островів. Водночас він обіцяв дати країнам у цьому обширі додаткових 60 мільйонів військової допомоги, що разом становитиме суму 162 мільйони на біжучий рік. Президент не виключив участи З'єднаних Стейтів у колективній панамериканській акції проти комуністичної аґресії, але покищо, ні одна з американських країн не бере на увагу такої реальної можливости, — і Реґен та державний секретар Александер Гейґ неоднократно підкреслювали, що Уряд не думає висилати проти комуністичних партизанів у Ель Сальвадорі американського війська.

Голова сенатської Комісії закордонних зв'язків Чарлз Персі заявив, що з'ясована у промові Президента політика Америки супроти латино-американських країн подобає на славетний „Плян Маршала", який після Другої світової війни врятував Західню Европу від господарської руїни. Очевидно, годі ставити знак рівняння для цих двох американських допомогових дій, бо треба би не мільйонів, а більйонів, щоб перевести у Латинській Америці „господарське чудо", яке сталося в наслідок „Пляну Маршала" у країнах Західньої Европи. Проте ця нова політика Америки повинна — і це напевно станеться — поштовхнути приватний американський капітал до інвестицій у країнах Середущої і Південної Америки. Очевидно, ніхто не інвестуватиме свого капіталу в будь-котру країну, де панує політичний неспокій, де шаліє партизанська війна. І тому у промові президента Реґена підкреслено рішучість Америки не допустити до „нової Куби".

Совєтський Союз і його кубинський сателіт вживатимуть всіх заходів, щоб здискредитувати плян Реґена та внеможливити його реалізацію. Можна передбачити, що ворожі коментарі таврувавуватимуть Реґена, що він цілком промовчав посередницьку пропозицію мехіканського президента Хозе Льопеза Портілльо, пропозицію, яка не згадувала нічого про потребу роззброїти марксистських партизанів, які воюють проти леґального уряду в Сан Сальвадорі. На внутрішньому терені ЗСА плян Реґена щодо Латинської Америки та зокрема щодо обширу Караїбського моря зустрів зразу прихильну реакцію в Конґресі. Хоч американські фармери напевно ремствуватимуть на заповіджене Президентом скасування мита на імпорт хліборобських продуктів з латино-американських країн, проте ця опозиція не перешкодить реалізації пляну, який передбачує хлібом і зброєю не допустити до постання на Американському континенті ще однієї нової Куби..

Комуністичний диктатор Куби Фідель Кастро, який подає себе за нібито „невтрального" репрезентанта „третього світу", так само, як названий вгорі мехіканський президент, буде напевно проти пляну Реґена, що змагає до стабілізації політичних і економічних відносин в Латинській Америці на антикомуністичній базі. Проте, як довго існує Совєтський Союз і як довго існує Куба, така стабілізація буде завжди загрожена. Тому перед Америкою стоїть постійно актуальне завдання: позбутися цього ворога під самим своїм боком, на самому порозі З'єднаних Стейтів, яким є Куба Фіделя Кастра.

УРЯД ЗАВДІЙСЬКОЇ АРАБІЇ ЗАПЕРЕЧИВ, що він уже підписав з Вашінґтоном умови перебрання, обслуговування та використовування інформацій, здобутих літаками АВАКС. П'ять тих літаків Савдійська Арабія закупила в ЗСА й почне їх діставати вже в 1985 році, але для цього потрібні ще докладні домовлення.

Володимир Барагура

ВЕЛЕТЕНЬ ДУХА І МУЖ ПРОВИДІННЯ

Всенаціональні святкування українською спільнотою на поселеннях 90-ліття Патріярха Йосифа І, яким патронує ієрархія Української Католицької Церкви, — це наче вступ-увертюра до недалекого вже відзначення тисячолітнього ювілею хрищення Руси-України. Ювілейні святкування в честь Патріярха триватимуть впродовж цілого біжучого року; їх вивершення відбулося в Римі 17-го лютого ц. р., а повторення запляноване в Вічному Місті на ранню осінь під час Собору владик.

Нюйоркський відділ „Патріярхату влаштовує з нагоди 90-ліття народин Патріярха святковий концерт з участю о. митрата М. Бутринського (промова), хору „Думка", Христини Липецької (мецосопрано), Меланії Купчинської (скрипка), Лариси Крупи (фортепіяно), Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької; акомпаньямент Тома Гриньків і д-р Ігор Соневицький. Концерт відбудеться 20-го березня в залі Купер Юніон.

Хоч на перший погляд 90-ліття Патріярха, здавалося б, має особистий характер, а ювілей хрищення України посідає релігійне, державницьке й історично-національне значення, то при глибшому вникненні в суть тих двох подій можна доглянути між ними однїсть. Патріярх — це не тільки одна з найвидатніших постатей нашої історії, але його особа є синтезою минулого й теперішнього нашої Церкви, а в його діянні відживає велич, сила, традиція і структуральна побудова Української Католицької Церкви в минулому з проєкцією почерез теперішнє у майбутнє. Метою його дії є віднова Патріярхату.

Цю структуральну завершеність, що в релігійно-церковній площині рівняється державній самостійності в національно-політичній ділянці, Блаженніший Отець Йосиф І бачить не в назві „патріярхат", не в титулі „патріярх", а в фактичній виконній владі особи, покликаної бути Главою Церкви, хай цією особою буде він, будь його наслідники. Такою є патріярша концепція Їх Блаженства. Багато причин складалося на те, що ця концепція повністю не прийняла досі конкретної форми, але раз зрушена скельна брила котиться нестримно вниз.

А покищо, хоч Апостольська столиця устами кількох папів відкинула домагання визнати за УКЦ патріярхальний устрій. Блаженніший на бажання мирян прийняв титул Патріярха в базиліці св. Петра в Римі в 1975 році, бо з мандату свого народу вже в концтаборах посідав патріяршу гідність хоч і в символічному сенсі. Його мученицька патріярша митра викладена найціннішими самосвітами — сповненими любови серцями мирян; його мантія виткана з незнищених волокон вдячности відданого йому Божого люду; його патериця — викута не з срібла, а з невгнутого прив'язання пастви до його особи.

Як у житті людини, так і в житті нації бувають часи світлі й понурі, часи росту й занепаду, часи успіхів і невдач. Українська нація частково з власної вини, частково через зовнішні обставини, частково з допусту Божого від довшого часу перебуває в тяжких умовах на шляху свого історичного розвою.

Бог досвідчає, але Бог прощає й помагає. В найтяжчі й найчорніші хвилини життя нашої нації Боже Провидіння посилає їй світлих людей-велетнів, щоб рятувати її від загибелі та показати їй шлях, яким має прямувати до перемоги. Такими мужами Провидіння були — гетьман Іван Мазепа, що станув на позиціях нашої національно-державницької незалежности, і поет-пророк Тарас Шевченко, що після „Великої руїни" розбудив у нас почуття національної свідомости й відрубности. Такими мужами провидіння в новіших часах стали — Слуга Божий Митрополит Андрей і його послідовник Патріярх Йосиф І. Як сказав посадник Джерзі Сити, вручаючи Блаженнішому ключі міста: „Індивідуальні представники Церкви минаються, але Церква як установа і Божий люд не минаються, зокрема, коли мають у проводі постаті як ваш Патріярх, який променіє святістю, що її відчуває кожний у зустрічі з ним".

Ці великі люди, Божі посланці для нашого національного й релігійного відродження, зазнали тяжких ударів долі, переслідувань і приниження не лише з боку недругів, але від власного суспільства, яке їх не розуміло, бо не доросло до їх величі. Зазнає цього й теперішній Патріярх. Але його ідея не згасне, а спалахне ще яснішим полум'ям і присвічуватиме нашому народові шлях до кращого майбутнього.

Патріярх Йосиф І вийшов із найздоровішого прошарку нашого суспільства — селянства. Своїм корінням Патріярх стримить цупко в найінтимніших тайниках душі народу і з його надр черпає свої сили та передає їх своїй пастві. Він в усій ширині, доглибно знає прикмети й недоліки свого народу, його бажання й стремління. Через те покликаний бути його духовим провідником.

Оскаржений і засуджений російсько-большевицькою владою за „коляборацію" з німцями, за участь у створенні Дивізії „Галичина" і за ведення ворожої акції проти СССР, вісімнадцять років карався на каторжній роботі.

Вийшовши на волю дивним зарядженням і незбагненими стежками Божого Провидіння, замість зажити спокійним життям, яке йому готували в затишку чернечої келії, Страдник взявся з невсипущою енерґією і невичерпним запалом та одержимістю до кропіткої праці здійснення своїх плянів, зокрема поставив на Синоді вимогу привернення УКЦ належного їй історичним правом патріярхату. Його заходи для оновлення нашого релігійно-церковного життя швидко дали наглядні здобутки — здвигнення собору св. Софії, придбання Патріяршого Двору, створення Українського Католицького Університету, музею і бібліотеки, продовження наукової й видавничої діяльности. Блаженніший відбув кілька пастирських поїздок по всіх країнах нашого поселення, має контакти з впливовими ватиканськими колами й представниками різних держав. Допомагає нашій Церкві на рідних землях і на поселеннях.

З особистих досягнень треба згадати одноголосний вибір Блаженнішого почесним членом міжнародної організації „Церква

(Закінчення на стор. 5)

Степан Куропась

УНСоюз мусить бути скріплений

Президент Реґен у своїй промові про „стан Юнії" пригадав слухачам слова президента Лінкольна, що „Юнія мусить бути збережена", значить ЗСА не можуть розлетітися, держава не може бути напів вільна, напів поневолена. І „Юнія" була збережена, скріплена і за час свого існування стала суперпотугою не лише для себе, але і для вільного світу.

Український Народний Союз теж зростав, мав загрозливі кризи з лівого і правого боку, але завдяки доброму проводові виходив переможно, йшлося бо про збереження Союзової статутової субстанції, його зобов'язань перед своїми членами, перед Україною, ЗСА і Канадою. УНСоюз мав не раз „Піррові перемоги", мав дошкульні втрати в членстві, але йшов прямо, не грішив і все був охочий до добрих порад, як теж все відпихав від себе мефістофелів, фальшивих проповідників й псевдопатріотів, що не раз хотіли звести його з правильного шляху.

Гоїлися рани і УНСоюз став українською потугою, нашою заморською твердинею. Історія 88-річного існування УНСоюзу стверджує, що такі кризи були короткі, що Екзекутива, Головний Уряд і Конвенції завжди знаходили лік на кризу.

Я був 25 років головним контролером УНСоюзу і вісім років заступником головного предсідника і знаю з практики те, що знаю, а не з оповідань. Я був секретарем Конвенції УНСоюзу в 1937 році у Вашінґтоні, 19-ої Конвенції, яка була дуже бурхливою. Треба було в день писати „набрудно" протокол Конвенції, вночі переписувати і вранці читати те, що я написав. Делеґатами були переважно наші лемки, які хотіли знати, чи я так записав, як вони до „трубки" говорили, і чи їхній Відділ записаний, що він попирав внесення.

Дисидентом на Конвенції був тоді головний контролер Антін Пащак, добрий бесідник, який закинув Екзекутиві фінансові непорядки. Контрольна Комісія здала свій звіт, а контролер А. Пащук звіту не підписав, а дав свій, добре приготований, але хаотичний. За А. Пащуком пішов головний радний Григорій Євусяк, погребник з Джерзі Ситі, теж лемко, батьки якого походили з містечка Ясло, звідки теж походив Дмитро Капітула, головний контролер і колишній головний предсідник.

Лемківським говором Д. Капітула картав Євусяка словами: „ Не будьте сомаром і не робіть встиду лемкам". — Я це записав і прочитав, але Конвенція рішила скреслити це речення. Лемки переконалися, що я все записую, добре і зле, „вшитко" так, як „сі бесідувало", і мене вибрали тоді головним контролером.

Це були фінансові справи але не пам'ятаю, щоби коли на річних нарадах Головного Уряду були політичні промови. Люди одного політичного середовища наділи на себе суддейську тоґу і в нових шатах переконують союзовців, що їхня дисидентська „одинадцятка" несе спасіння, зріст і „чотири свободи". Тріє „царі" — два адвокати і один професор коледжу — стали „гардлайнерсами" і просувають в ряди Союзу вождівську політику.

І так решта з „11-тки" марширує в поході, непогоджується із статутом, нехтує присягу і хоче побідити суперпотугу — УНСоюз. Державний департамент ЗСА передав Валентина Мороза цій суперпотузі, а не розполітикованому УККА. І якби В. Мороз мав тоді такий розум, як він має тепер, то не шукав би приміщення для своїх доповідей, як це було в Чикаґо, де „своя своїх не приняша"..

Як це сталося, що 11 членів Головного Уряду УНСоюзу оформили свій „уряд", створили свого роду „державу в державі"? Як вони могли зламати присягу, яка зобов'язує? Зовсім просто: вони взяли „вчення" своїх провідників, що розбили Організацію Українських Націоналістів і проголосили свою державу 30-го червня 1941 року.

Такого бунту „11-тки" не могло бути за президентури, наприклад, Миколи Мурашка. Як вибухла війна, по трагедії в Перл Гарборі, т. зв. „ліберальна" преса нападала на ОДВУ — Організацію Державного Відродження України, і УНСоюз, урядовці якого були членами ОДВУ, яка, мовляв, солідаризується з Німеччиною. М. Мурашко на річних нарадах Головного Уряду зажадав, щоб всі члени ОДВУ, які є урядовцями, подали письмові резиґнації з членства в ОДВУ. Всі, крім Євгена Ляховича і Степана Куропася, це зробили, бо не хотіли наражати УНСоюз на неприємності.

Ми з Ляховичем рішили не резиґнувати і пояснили М. Мурашкові, що ми не можемо тікати з потопаючого корабля, хтось мусить захищати правду, щоб не виглядало, що ОДВУ винувате.

ОДВУ протягом років могло перебрати УНСоюз, могло завести в ньому політику ОУН, але нам ані в думці це не було. Союз був наш, добрий. Ми, т. зв. стрілецька еміграція, розбудовували УНСоюз, заключили з ним умову, що ОДВУ дістане чотири доляри від кожного нового члена, якого приєднає в союзовці. Союз тоді тратив членів, і ОДВУ його скріпило і зберегло несплямленим. Чому цього не могли зробити люди з „одного середовища"?

Президент Реґен дав контролерам повітряного руху

(Закінчення на стор. 6)

Ярослав Курдидик

„ЗАКАМ'ЯНІЛА ВІЙНА"

Так називають деякі коментатори війну між Іраном і Іраком, що оце вже вступила у другий рік безперебійних дій, хоч на початку обидві сторони нахвалялися, що війна закінчиться в дуже короткому часі, очевидно — із неодмінною перемогою в їхню користь.

Чимало аналітиків і дипломатів „пророчили", що війна між цими двома країнами не потриває довше, як 1-2 тижні, але тепер змінили свою думку і заявляють, що ця війна триватиме так довго, аж поки в обидвох країнах не зміниться політичний провід. Інші може найгрізніші передбачування із цієї війни були „енергетичного характеру", тобто, що буде дуже помітна нестача в добуванні нафти і це піднесе ціну навіть і до 100 долярів за барилку. Дійсність однак виявила щось зовсім протилежне — надмір нафти на світових ринках, при чому дотеперішні ціни у приблизній ціні 34-40 дол. за барилку починають помітно обнижуватися.

Півтора роки ці два нафтові потентати ведуть війну на коло 300-милевому фронті у незвичайно несприятливих теренових умовинах, у високих горах, болотнистих низинах і пустельно-піскових заметах. В ОН увесь час наголошувано, що війну між Іраном і Іраком не можна буде виграти на полях бою, але згодом виявилося, що дипломатичні намагання були такі ж само міражно-злудні, як і мілітарні.

Іран увесь час заявляв, що він так довго не розпічне ніяких мирових переговорів, аж поки Ірак не забере з його теренів всіх вояків. Ірак знову заявляє зі свого боку, що він воюватиме так довго проти Ірану, аж поки Іран не визнає повного суверенітету над Шат аль Араб, довжиною 120 миль, що становить південний кордон між цими двома країнами як і теж — найдогіднішу морську маґістралю для Іраку до Перської затоки.

Досі обидві воюючі сторони перетривали різні внутрішні „струси й кризи". Фанатичний аятолла Хомейні витримав цілу черґу заговорів і політичних убивств в його Мусулманській республіканській партії, що є тепер при владі.

Проти теперішнього уряду в Іраку, або уточнюючи, — проти Баат соціялістичної партії, що є просовєтської орієнтації, переведено було чимало дисидентських виступів, що з них деякі закінчилися навіть чистками і розстрілами серед старшинського корпусу. Але, як виходить, без уваги на всі ці „внутрішні потрясення", обидва теперішні уряди в Ірані та Іраку затримали і надалі повну контролю у своїх країнах.

Коли розглядати цю „закам'янілу війну" із перспективи, то у 1970 році видобування нафти давало обидвом країнам виїмково великі гроші прибутку. Іран в тому часі продукував денно 5-6 мільйонів барилок, а Ірак — 3.5 мільйона барилок. Теперішній денний видобуток в Ірані становить коло 1.5 мільйона, а Іраку — коло 800.000 барилок.

Знавці твердять, що Ірак переносить теперішній спад продукції багато легше з уваги на великі грошові резерви, які теж допомагає йому поповнювати Савдійська Арабія. Ірак переносить теж досить засяжну воєнну мобільність дещо легше з уваги на 13 мільйонів населення у порівнянні до Ірану з його 36 мільйонами населення.

Про точні дані з найновішим „загальним мобілізуванням людських та індустрійних резерв", що про них появилися вістки, на основі яких обидві країни приготовляються до „остаточного і вирішного зудару на повному фронті" — немає ніяких основніших підтверджень.

Це саме відноситься теж і до всіх втрат у людях і військовому виряді. Хоч обидві держави видають кожноденні „воєнні звітування" про перехід воєнних дій, то в них запримічується разюча тенденційність — приписувати собі тільки самі корисні та успішні військові здобутки.

Міжнародні мілітарні знавці постійно наголошують, що до всіх цих звітів з „головних воєнних кватир" слід ставитися обережно і сприймати їх із найкритичнішими застереженнями.

Роман Кобринський

ДО ФЙОРДІВ СКАНДИНАВІЇ

III

В 1961 році його видобули з дна моря і уставили в сухому доку. На кораблі найдено 50 кістяків моряків, що потонули разом з кораблем, і багато виряду. В музеї показують цікавий фільм, як видобували той корабель з дна моря та найдені в ньому предмети, і відтворені постаті моряків, що в ньому загинули. В музеї зберігається також оригінальний дзвін, в якому спускали на дно нурців для дослідження корабля.

З телевізійної вежі Какнис, 155 метрів заввишки, милував око прегарний вид на панораму міста, що розкинулося на численних островах, злучених мостами. Друга вежа, що міститься в дільниці Норрмальм — ще вежа Істрима, збудована зі шкла і сталі, яскраво освітлена вечорами зі середини.

На 65 кілометрів від Стокгольму стоїть замок Ґрінсгольм, де приміщена національна ґалерія історичних портретів. Моторівка везе вас повних три години серед мальовничих околиць озера Милярен. Сам замок датується з XIV століття, але відновлено його щойно в 1535 році за короля Ґустава Вази. Колекція історичних портретів, що почалася ще за цього короля в XVI столітті, нараховує тепер біля трьох тисяч портретів королівських династій Швеції та інших країн світу. Серед цих портретів є також портрет гетьмана Івана Мазепи.

Внутрішнє умеблювання замку з XVI — XIX століть. У замку міститься театр, збережений у незмінному стані, кращий і більш настроєвий як театр в Дроттнінґгольмі. В сусідстві в'язнична вежа, де в'язнено короля Еріка XIV після його детронізації. Цей король став центральною постаттю в драмах Стріндберґа. На замковій площі ми оглядали плити з письмом руна, тут вони ще найкраще збережені, та гармати з бронзи, що залишились тут з-перед століть з часів воєн з Росією. Совєти старалися придбати ці трофеї для себе, але без успіху.

Яке враження зробила на вас Швеція? Це країна, яка вже від 150 років не знає війни. Країна з широко розвиненою індустрією та з високим рівнем життя і добробуту. Шведи стоять на другому місці у світі в уживанні телевізорів чи телефонів, на третьому місці — як власники приватних авт, на четвертому місці — в уживанні електричної енерґії. У поведінці з людьми шведи стримані, більш формальні, не оповідають дотепів, в праці обов'язкові і люблять титули. Аристократичні традиції тут глибоко закорінені. Все ж таки тут яких 25 тисяч осіб шляхетського походження та яких 150 шляхетських дібр є в приватному посіданні. Шведи не уявляють собі Швеції без королівської династії, яка править країною вже тисячу років ще з-перед часів вікінґів. Швеція має також найстаршу писану конституцію (1809) в Европі.

Щоб оглянути Ляпляндію, треба поспішним поїздом (у вигідному спальному вагоні) поїхати вздовж Ботнійської затоки до Будену. Це район деревної промисловости, район безмежних лісів і рвучких рік. Вище на північ (60 миль) минаємо Підбігунове коло позначене білими стовпами з написами у двох чи трьох мовах. Це країна „Північного сонця", де від травня до половини липня сонце не заходить, ночі ясні „цілу ніч" — це білі ночі Півночі.

Ляпляндці, про яких згадує вже Тацит, заселюють простори північної Норвегії (їх тут 20 тисяч), північної Швеції (8,500), північної Фінляндії (2,500) і в СССР — півостров Коля (1,800 осіб). Раніше заселювали вони більші простори, але в XIV і XVII століттях витиснули їх на північ скандинавці. Ляпляндці належать до жовтої раси, вони низького росту, мають круглу будову чашки. Мова їх належить до угро-фінських мов; вони в більшості за релігією лютерани і вони швидко достосувалися до нової цивілізації. Їхній одяг барвистий і цікаві питоменні їм звичаї, як наприклад, молодий купує собі суджену відповідними дарунками. Їхні „заґи" — це світ уяви ляпляндців. Податки в натурі платили ляпляндці вже від часів Вази; самі вони згуртовані в „сііда" — в громадах, що складаються з родин, що мають спільні череди ренів і спільно займаються ловами, риболовством тощо. Ляпляндці діляться на номадів і на гірські племена, що займаються годівлею ренів, а далі — на лісові і річні племена — осілі на суші, що плекають худобу і управляють ріллю, та на надморські племена, що живуть на побережжі і займаються рибальством.

Країна ляпляндців у Норвегії — це Фірманксвідда, де вони ведуть своє тверде життя. Вони зуміли винайти способи влаштувати своє життя вигідно і достосуватись до клімату і погоди. Чи то зимовий одяг, чи то сани, шатра, знаряддя — все це уміло і практично достосоване до обставин життя.

Ляпляндці живуть у шатрах, покритих шкірами ренів, з отвором на дим. Батько родини має в шатрі з правого боку своє постійне місце, жінка порається зате з лівої сторони шатра. Вибираючись в дорогу, запрягає ляпляндець рена до санок; за ними на довгих посторонках ідуть одинцем лані, кожна тягне окремі санки з речами. Щоб витягнути рена з череди, ляпляндець ловить його на ляссо, це вимагає певної вправи та сильних рук. Рен — це єдина свійська тварина ляпляндця, що сама прохарчовує себе цілий Божий рік — зимою та літом.

Фінляндія, у фінляндській мові Суомі, одинока республіка між скандинавськими державами, віддалена на півтори години лету від Стокгольму. Угро-фіни прийшли сюди з-над Волґи, чистина поселилася на Угорщині, а частина у Фінляндії та Естонії. Це країна 60-ти тисяч озер, в тричетвертих покрита безмежними лісами, а вище — тундрою. Клімат холодніший від Скандинавії; у північній Фінляндії сніг падає вже в жовтні і лежить тут сім місяців. Незалежність осягнули фіни в 1917 році. Втягнені у війну за часів Гітлера, перебули фіни поновно тяжкі часи „зимової війни" в роках 1939-40 проти СССР, у висліді якої віддали Совєтам Західню Карелію, а потім Петсамо з покладами нікелю. Тепер вони невтральні, але уряд з політичних причин поводить себе прихильно для СССР. Фіни — лютерани, їхня друга мова — шведська; у поведінці вони ставлять себе вище від сусідів — росіян.

Фіни імпульсивні, при тому вражливої вдачі, мовчаливі і як це не дивно звучить — саме при чарці. Улюбленою горівкою є „віна", яку продукують з картоплі. Фінськими улюбленими стравами є стейк з рена, омлет з джемом, карельський пиріг з рижу, а в сезоні раки. Коли представляються господареві на прийнятті, подають тільки ім'я, не прізвище. Вітаючись, всі подають собі руку. Під час прийняття п'єте тоді, коли сам господар внесе тоаст. Славна є тут фінська „зауна" — купіль, що находиться також по приватних домах.

(Продовження буде)

Абітурієнти Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Клівленді

Клівленд, Огайо (смб). Від перших років існування Школи Українознавства на цьому терені, кожний випуск абітурієнтів був завжди дбайливо підготований дирекцією, вчительським збором, при тісній співпраці з батьками. Для самих випускників цієї школи це — остаточне завершення 11-річної праці над вивченням предметів з ділянки українознавства матуральними іспитами, до яких учні готуютьсю з великою увагою і напругою всіх зусиль.

Як це звичайно буває в житті, кожна людина має свої питоменності. Має їх теж кожен гурт, кожна кляса, про це добре знають усі педагоги. Цьогорічна 11-та кляса втішалась опінією не тільки одної з найбільш численних, але теж одної із найбільш рухливих, „непосидючих" кляс цієї школи, мабуть, тому, що було в ній багато жвавих, повних ентузіязму і здібностей молодих людей. Здається, найкраще зрозуміли проблеми цієї кляси довголітній директор школи проф. Василь Іванчук та мгр Степан Воляник, який був дбайливим і терпеливим опікуном цього 25-членого учнівського збору.

Випускники школи під проводом своїх учителів — директора В.Іванчука, мгра С.Воляника, д-р І.Шанко й Анни Завадівської — проробили велику працю, засвоївши научний матеріял, доказом чого були висліди письмових і усних іспитів, які проходили сесіями впродовж травня 1981 року. Предсідником іспитової комісії з рамени Шкільної Ради УККА був мгр Іван Микита.

Вручення матуральних свідоцтв відбулось під час матурального бенкету 12-го червня 1981 року, що його відкрив директор Василь Іванчук, привітавши вчительський збір, абсольвентів, їхніх батьків та гостей і попросив о. радн. Івана Оришкевича розпочати програму молитвою. Окремо привітав директор присутніх на бенкеті представників шкільної Кураторії міста Парми та відчитав привітального листа від її керівника Л. Берета Смита. В тому листі, з рамени цієї установи, висловлено велике признання українській спільноті за вдержання українознавчої школи, бо це вказує на факт, що українська громада належно плекає й оціннює виховні вартості.

Опікун кляси С.Воляник у прощальному слові до абсольвентів підкреслив потребу плекання характерів, які повинні визначатись перш за все щирістю зі собою й своєю совістю. Важливо бо, щоб, засвоївши знання з ділянок українознавства, вони не боялись стати його відважними і солідними носіями, щоб завжди старались плекати у житті щиру любов до праці, а з тим віру у свої спроможності нести у світ українську правду і плекати при тому засади чесности і справедливости. Тільки тоді життя молодих людей не буде порожнім, чи даремним. — як це довкруги нас твердять екзестенціоналісти, — а навпаки, життя буде насичене духовими вартостями, які завжди будуть певним дороговказом у житті кожго з них.

Коротке слово від учнів виголосила абсольвентка Наталія Кріслата, в якому підкреслила значення і важливість віри в українську духовість, яка впродовж нашої історії завжди виводила українську націю на шлях відродження, не зважаючи на всі трагічні події в її житті. В наших часах покоління т. зв. шістдесятників устами поета Василя Симоненка проголосило світові: „Народ мій є! Народ мій завжди буде!". Вкінці англійською мовою вона звернулась до представників шкільної Кураторії міста Парми, складаючи від всіх подяку за щиру піддержку Школи Українознавства, яка упродовж довгих років користується різними привілеями, у тому і шкільними приміщеннями та офіційно признаними академічними кредитами.

На закінчення програми від імени батьків абсольвентів виступив із словом Степан Зорій, складаючи щиру подяку вчительському зборові й дирекції школи за довголітню працю над нашою мололдя. При тому вказав він на сумний факт, що надто великий відсоток української молоді чомусь не включений в учнівський склад Шкіл Українознавства на цьому терені, що, без сумніву, є вислідом отупіння і байдужости деяких батьків, які не доцінюють значення „Рідної Школи". Ці батьки повинні зрозуміти кривду, яку вони наносять своїм дітям і українській спільноті, тримаючи своїх дітей поза рамками шкіл українознавства, які рік-річно повинні зростати, а не зменшуватись.

Бенкет закінчено роздачею матуральних свідоцтв, врученням дарунків для вчителів та спільною молитвою, що її провів о. Іван Оришкевич.

Останньою імпрезою цієї кляси абітурієнтів був традиційний баль, що ним рік-річно Т-во „Рідна Школа" прощає клясу випускників. Ця репрезентативна й багатолюдна імпреза відбулась 28-го листопада 1981 року в авдиторії св. Йосафата у Пармі. Розпочалась вона товариською зустріччю кляси абсольвентів, вчительського збору й батьків. Після цієї зустрічі директор В.Іванчук представив кожного абсольвента і партнера, а згодом усі під звуки оркестри „Зміна" під керівництвом І.Кілярського, згідно з інструкціями балетмайстра Маркіяна Комічака, виконали хоровід, яким започаткували забаву.

Приємне враження справив традиційний одяг випускників і їхніх партнерів: білі вишивані сукні абсольбенток і темні дояги й вишивані сорочкі абсольвентів, що надавало їхній появі особливого чару. Телевізійна станція ч.8 під час вечірніх новин подала фрагменти з цього, як вони назвали, „Ukrainian Prom in November", коротко інформуючи про градуантів і працю „Рідної Школи" в Клівленді. Один із батьків абсольвентів, адв. Юрій Оришкевич, висловив під кінець телевізійного виступу радість з приводу градуації нашої молоді та гордість за її успіхи.

Окремою атракцією цього успішного балю був виступ дівочого вокального ансамблю „Наддніпрянки" з Акрону, Огайо, під керівництвом Дарії Тимош, який виконав три пісні. Симпатична поява ансамблю, добре підібрані голоси й настроєві пісні залишили гарне враження у присутніх.

Упродовж 1981 року всі рідношкільні імпрези проходили під знаком 100-літнього ювілею Т-ва „Рідна Школа", цієї найбільш заслуженої для української молоді установи, по цей і по той бік океану. Ці роковини талановито підкреслила абсольвентка Маруся Струс у мистецькому оформлені табльо абітурієнтів.

Вступаючи в 1982 рік наша школа нараховує понад 200 учнів. Помітно відмолодився склад вчительського збору, серед якого можна завважати щораз більше молодих педагогів, у тому також давніших випускників „Рідної Школи". Потрібна тільки всестороння підтримка цієї рідношкільної установи з боку не лиш батьків, але й усього громадянства, щоб забезпечити їй дальший розвій і розбудову.

Абітурієнти Школи Українознавства (по-азбучно): Мирон Антонів, Лідія Бура; Рената Гнилка, Наталія Зорій; Лілія Іванчук, Анізія Кармазин, Наталія Кріслата, Лідія Кулик, Марта Ліщинецька, Крупа Маланчук, Тарас Мельник, Тома Моллє, Ірина Оринчак Юрій Оришкевич, Христина Павлишин, Христина Павлюк, Богдан Пасельський, Марко Петрина, Ярослав Сидір, Анна Сілецька, Марія Струс, Іван Тимків, Ольга Хміляк, Христина Хома, Олександра Чабан.

Школа Українознавства Товариства „Рідна Школа" у Клівленді.

Хрищення Руси-України в уяві українських дітей

Ласкава доля судила нам бути учасниками приготувань до річниці незвичайної ваги, якою являється тисячоліття хрищення Руси України. Ця епохальна подія не тільки радує наші серця та наповняє гордістю наші уми, але рівночасно накладає на нас обов'язок спричинитися до гідного відзначення цього ювілею.

Союз Українок Америки, на пропозицію і за ініціятивою 64-го Відділу в Ню Йорку, а точніше, його виховної референтки Дарії Костів, вирішив видати книжку дитячої творчости, в якій будуть поміщені рисунки і малюнки та проза і вірші, створені і написані самими дітьми. Тому що цей великий почин вимагає багато часу і праці, треба завчасно поробити заходи, щоб задумане діло довести до успішного кінця.

У тій цілі подано в липні минулого року оголошення про конкурс до „Свободи", „Америки" і „Народної Волі". Вислано теж листи з проханням о благословення і підтримку до Владик усіх віровизнань, та повідомлено Кооординаційний Комітет для відзначення ювілею 1000-річчя хрищення Руси-України. В найближчому часі нав'яжеться контакт із Шкільною Радою та молодечими виховними організаціями.

В конкурсі братимуть участь українські діти і молодь у цілому вільному світі у віці від 5-ти до 16-ти років життя. Завданням учасників конкурсу є представити в слові або образі хрищення Руси-України та інші події, зв'язані з цією датою. Вибрані праці дітей будуть поміщені у згаданій книжці. Відповідна комісія буде оцінювати надіслані матеріяли. В часі святкувань можна буде влаштувати виставку усіх творів.

Звертаємося до батьків, виховників та усіх тих, які цікавляться дитячими виданнями допомогти нам щирим словом підтримки, доброю порадою, а то й активною участю у виданні цієї вартісної книжки.

Немає сумніву, що з приводу тисячоліття хрищення України вийде немало поважних наукових праць, але книжка дитячої творчости має окреме значення. Вона своєю безпосередністю, простотою, а при тому незрівнянною фантазією та відвагою звертає на себе пильну увагу та промовляє переконливо до читача і глядача.

Ця книжка буде княжим даром українських дітей і молоді, тим більш цінним, що всі вони народилися на чужині і України ніколи не бачили і не знали.

Марія Даниш

ЕКЗЕКУТИВНА КОМІСІЯ Европейського спільного ринку в Брюсселі звернулася до всіх своїх членів, щоб вони обнизили імпорт різних товарів з Совєтського Союзу на спільну суму 470 мільйонів долярів в цьому році. Плян цей є частиною санкції, що їх Европа повинна застосувати проти СССР за заведення воєнного стану, а з ним і режиму терору в Польщі. Серед товарів, обнятих тим пляном, є: совєтські авта, які Москва намагається тепер продавати по дампінґових цінах на світових ринках, хутра, кав'яр, горілка й інші алькогольові напитки, знаряддя і машини й т.п. Комісія підкреслила, що її список товарів слід трактувати елястично, й різні країни можуть, крім товарів, поданих на цьому списку, включати ще й інші. В основному комісії йдеться про те, щоб імпорт совєтських товарів був цього року зменшений на 50 відсотків, бо тільки тоді Москва відчує це. Очевидно, що більших шкод це Совєтському Союзові не вчинить, бо він експортує до країн спільного ринку товарів на понад 10 більйонів річно, але все таки він це відчує.

Професорські вісті

20-ЛІТТЯ ПРОФЕСОРСЬКОЇ АСОЦІЯЦІЇ

У 1981 році минуло 20 років від оснування Української Асоціяції Університетських Професорів-УААУП (2 вересня 1961 р.). Асоціяція являється єдиною професійною організацією українських високошкільних професорів на Заході і об'єднує 180 викладачів. Члени Асоціяції мають вийняткову нагоду безпосередньо впливати на формування американської і канадської публічної академічної опінії відносно різнорідної українознавчої пробематики на університетському і інших форумах. Також одним із завдань Асоціяції є накреслення правильної і розумної високошкільної політики відносно українознавчих університетських програм навчання, дослідження сучаного стану українознавчих дисциплін в американських і канадських університетах, систематична аналіза і оцінка університетських підручників, які уживаються в різних університетах і які включають українознавчу проблематику. Асоціяція відігравала і відіграє надзвичайно важливу ролю в академічному і професійному житті на Заході і може багато зробити на міжнародному і академічному форумах відносно правдивого насвітлення минулого і сучасного стану України.

ЧЛЕНСТВО АСОЦІЯЦІЇ

Членом УААУП може стати кожний високошкільний викладач в ЗСА або Канаді. Членська вкладка на 1982 рік виносить 10 долярів і включає бюлетень Асоціяції. У 1982 році заплянововано приєднати до нашої праці тих колег, які ще не оформилися в Асоціяції. У справі членства слід писати на адресу Асоціяції до екзекутивного секретаря. У 1982 році плянується відбути декілька конференцій Асоціяцій в Канаді і ЗСА. Управа плянує також декілька зустрічей з українським громадянством

ЗАПЛЯНОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Для кращої координації праці у 1982 році створено чотири студійні комісії, які відповідальні за підготову до друку відповідних матеріялів в англійській мові. Створено такі комісії:

Комісія для високошкільних підручників. Голова комісії — проф. Ярослав Білінський, члени — проф Ігор Каменецький і проф. Любомир Винар. Завданням комісії перепровадити досліддження університетських підручників, вживаних в американських і канадських університетах, в яких обговорюється українознавча проблематика (історія, політичні науки, література, мова тощо). Звіт-дослідження Комісії і рекомендації будуть опубліковані Асоціяцією і поширені серед відповідних академічних установ і університетів.

Комісія для дослідження українознавчих дисциплін в канадських і американських університетах. Голова комісії — проф. Лев З.Мельник. Запрошені члени — проф. Іванна Ратич і проф. Богдан Цюцюра. Завдання Комісії дослідити сучасний стан українознавчих предметів в американських і канадських університетах, виготувати окремий звіт і рекомендації, які Асоціяція видасть окремим виданням.

Комісія для вивчення стану високошкільних установ в Україні. Запрошено на голову проф. Наталію Пазуняк, проф. Михайла Папа та проф. Яра Славутича. Завдання комісії — дослідити сучасний стан українського, високого шкільництва (програма навчання, характер і вплив урядових чинників, рисифікація тощо) і виготовити відповідну розвідку, яка появиться у виданнях Асоціяції.

Комісія для переведення опиту українських професорів. Голова — проф. М.Мельник, на членів запрошено проф. П.Воробія і проф. А.Гумеську. Завдання комісії — перепровадити опит українських професорів і виготовити звідомлення із статистичною аналізою, яке у формі довідника („Гу із гу") появиться у виданнях Асоціяції. Всі згадані проєкти надзвичайно важливі і актуальні. Запрошується членів Асоціяції зголошуватися до співпраці в даних проєктах.

ВИДАННЯ АСОЦІЯЦІЇ

Асоціяція видає періодично свій бюлетень, в якому друкуються відомості про діяльність товариства і його членів. У 1982 році плянується поширити зміст журналу, в якому появлятимуться статті на актуальні академічні теми, рецензії і хроніка. Редактором видання є проф. Василь Ящун. Матеріяли, пов'язані з працею членів товариства (публікації, участь в наукових з'їздах, відзначення тощо), які будуть вміщені у хроніці, проситься надсилати до екзекутивного секретаря. Рівночасно вирішено неперіодично містити в українській пресі „Професорські Вісті" — інформативний листок про діяльність Асоціяції. Асоціяція обговорює можливість видання збірної праці про ґеноцид на українських землях в XX столітті. Редактором видання є проф Дмитро Штогрин, який в короткому часі виготовить відповідні матеріяли про заплянoвану студію. Віримо, що в короткому часі зможемо докладніше поінформувати українську громаду про цей важливий проєкт.

НАУКОВИЙ ФОНД

Науковий Фонд Асоціяції створено для фінансової підтримки різних науково-дослідчих проєктів, пов'язаних із українознавчими дисциплінами. У міру можливого НФ зможе допомагати членам Асоціяції у реалізації наукових проєктів, якщо вони будуть одобрені відповідною комісією Наукового Фонду. Директором НФ є проф. М.Мельник і до нього слід звертатися за відповідними інформаціями.

СТАНОВИЩЕ АСОЦІЯЦІЇ ДО УККА І СКВУ

Загальні збори Асоціяції винесли постанову не брати участи в політичних спорах української громади, які допровадили до розбиття УККА під час його 13-го конгресу у Філядельфії. Асоціяція займає невтральне становище до УККА і Комітету для правопорядку в УККА. Асоціяція уважає, що УККА не може бути під диктатом жадного політичного середовища, а повинен викон увати ролю координаційного центру українських організацій в ЗСА і унапрямлюватися загальним добром української громади в ЗСА. До часу полагодження непорозумінь Асоціяція не бере активної участи в УККА і не призначує своїх делегатів до УККА на 1982 рік. В ім'я загального добра проситься УККА і Комітет якнайшвидше полагодити існуючий конфлікт.

Асоціяція призначила на 1982 рік проф. Петра Стерча делегатом до Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ).

ЗВ'ЯЗКИ З НЕУКРАЇНСЬКИМИ УСТАНОВАМИ

У 1982 році вирішено поглибити зв'язки з міжнародними установами і університетами в ЗСА, Канаді і Европі. Також вирішено виготовити відповідні меморіяли про сучасний стан української культури і науки в совєтській Україні. Проф. Ігор Каменецький координує і відповідає за працю в даному секторі. До співпраці у цій ділянці запрошується членів Асоціяції, які бажають допомогти. Також вирішено продовжувати „Мюнхенський проєкт" за який відповідє проф. І.Каменецький.

СТВОРЕННЯ ВИДАВНИЧОГО ФОНДУ АСОЦІЯЦІЇ

У зв'язку з розгорненням видавничої діяльности вирішено створити Видавничий Фонд Асоціяції (ВФА), який допоможе в реалізації запляновaних проєктів. Пожертви слід надсилати до скарбника на адресу Асоціяції: Ukrainian Association of Univ. Professors, P.O.Box 3019, Kent, Ohio 44240.

Пожертви на Видавничий Фонд в ЗСА можна відтягати від федерального податку. Асоціяція є недоходовою установою звільненою від федерального податку.

Спортово-дивізійна Маланка

За старим календарем це був вечір преподобної Мелахії і мученика Гордія. За новим — „Поклін оковам" і апостола Петра, а за нашою традицією українці Торонто відгулювали Маланку, величали Василів і навіть співали „Многая літа" Сильвестрам з симпатії до „Солідарности", дарма, що календар офіційно показував 16-го січня 1982 року. Але тепер ми стали всі вигідні і ніколи не танцюємо в середині тижня, тільки так пристосовуємо свої звичаї, щоб вони припадали тоді, коли вранці наступного дня не треба іти до праці.

Тому що молоде покоління не підсилює лав молоді з-перед Другої світової війни (хіба на Пластовій Маланці!), то передвоєнна молодь Спортового Товариства „Україна" та Станиці Братства Колишніх Вояків І-ої УНА (або дивізійників) з'єдналася в один фронт і спільно влаштувала новорічну забаву в гарному приміщенні, далеко від занечищеного повітря, близько північного полюсу, у італійському трикутнику життя.

Хоч погода могла послужити за декорацію до скрипту „Поворот Наполеона з-під Москви", проте вона не злякала мас, які ще так добре пригадують балі „Червоної Калини", балі медиків, які в мріях переживають усі пасажі з „Танґо Мільонґа" і примикають тужливо очі, коли почують з якогось модерного грамофону „Вінер Вальц".

Заля „Фемі Фирлейн" клюбу, яку спортовці і дивізійники винайняли на новорічну забаву, скоро заповнялася гостями. Між ними, наче дорогоцінні перли, блистіли льокальні і закордонні світилища, хореографічні генії, ліричні діячки на громадській ниві, гокейомани і шахограї, власники „купе", „седанів" та „інстаматиків".

В божественній галактиці зір були: проф. Маґочі — в університеті він така велика голова, що навіть нема аспірини, щоб пасувала до його болю; мгр Верига — виглядає, як місячна „пейда" по відтягненні податку. Тому що він ніколи не має часу читати книжок, почав писати свої власні, які не мусить читати, бо знає їх на пам'ять; мгр. Поліщук — один із закулісових редакторів „Нового Шляху", що недавно приїхав до Канади. Як почув, що в Канаді панує Гонк Конґ ґрипа, почав відразу вивчати китайську мову. Тепер не мусить махати руками, як іде до Чайна Тавн на піцу; д-р Сокольський — головний дивізійний бос. Він має герб і блакитну кров. Як підписується, не вживає ручки, тільки надрізує палець. Коли йому треба підчеркнути щось червоним олівцем, то надрізує палець своєї жінки Зірки; Лев Бабій, голова Станиці Дивізійників. Виглядає, як лев, але працює як кінь (мекленбурзької породи); Місько Пітюра — генеральний дивізійний секретар. Він перемінює одноманітні стандартні звіти з діяльности у блискучі новелі. Стоїть тепер перед найтяжчим рішенням: не знає, коли почати середній вік; Мирослав Б.Бігус — колись бос, а тепер цивільний ветеран. Він такий обов'язковий, що полагоджує не тільки все, що почав, але і те, що інші почали і не можуть скінчити, і те, що інші не можуть почати; д-р Малецький — також бос з великою рангою і кількома ювілеями. Дописує до журналу „Вісті Комбатанта", щоб пригадувати дивізійникам, що вони колись були жовнірами; Влодко Гуляк — хронічний опікун жовнірського здоров'я. На всіх дивізійних забавах продає горілку, щоб люди пили на здоров'я. Дякуючи йому, виросли здорові покоління ветеранів, яким не шкодять навіть віруси грипи; Петро Яцик — прототип геніяльного бизнесмена. Він завжди реалістичний, оптимістичний, комерційний і щедрий. Якби не він, Український Гарвард давно пішов би на „лейд офф"; Ковч Пан — покровитель хворих. Колись направляв розстроєні фортепіяни, тепер настроює розстроєні душі. Так багато прибуває хворих, що Ковч Пан дарує їм минулорічні календарі, бо вже не має за що купити нові; Володимир Закалужний — колись князь футболу, тепер мужчина з минулим. Колись стріляв ґолі, тепер стріляє жарти; Остап Стецьків — король футболу. Недавно був як „флет таєр", лікарі вставили йому „байонік" частини та платиновий „пламбінґ" і він тепер стріляв би ґолі, як Вейн Ґрецкі, якби була брамка; пан Фенин — голова Спортового Товариства „Україна". Цього року він вийшов на листу десяти найкраще вбраних чоловіків світу. Він, як дивиться до дзеркала, замикає очі, бо хоче бачити, як він виглядає, коли спить; брати Дичківські — колись сильні динама на площі. Тепер дістають часто „курцшлюс", а за них виробляють електричний струм у спорті їхні діти; пан Чупринда — голова хору „Бурлаки", такий талановитий, що як тільки гляне на ноту, вона відразу вискакує йому з горла в добрій тонації; Василь Бойчук — радний міста, тепер у стадії меланхолізму. Вірить, що святий Миколай застарий, щоб сходити з неба і тому почав сам роздавати подарунки. Д-р Іваницький — мільйонер з Аргентини (чи з Бразилії, чи з Австралії, не питайте, бо я не знаю географії). Як почув, що доляр паде, а ґазоліна підходить на ціні, почав складати ґазоліну.

Декого на залі я знала, ще як він мав один живіт і один підборідок. А жінки за ці всі роки не тільки затримали свої жіночі фігури, але навіть подвоїли їх.

Може я дещо переборщила, бо добре не добачаю, але, щоб говорити правду, треба мати добру пам'ять, а хто в нашій ґенерації ще її має? Ісус Христос спасав, а Мойсей інвестував. Хто про це пам'ятає? Одинокий бизнесмен Петро Яцик!

Хоч леґально Новий Рік почався вже давніше і за старим і за новим календарями, проте, коли вдарила 12 годинна — з 16-го на 17-те січня — в залі піднявся термометр зворушення до найвищої точки, всі цофнули своє життя на кілька днів взад і ентузіястично ловили бальони, які вилітали з сітки під стелею, неначе миляні баньки, бажали одні одному нереалістичні і неможливі до здійснення забаганки, а тоді допивали рештки напитків і знов синкопами та стаккатами кружляли по залі.

Віра Ке

ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН ПАВЛО II ЗАСУДИВ братовбивчу війну в Ель Сальвадорі й видав заклик до воюючих сторін заперестати її, заки ще не запізно. Він заявив, що ніхто не може зброєю і мордами у власній країні здобувати владу, ані не сміє послугуватися терором, як засобом політичної боротьби.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена, після короткої наради членів Крайової ради безпеки, здецидувалась накласти ембарґо на імпорт лівійської нафти до З'єднаних Стейтів Америки. Ці й інші заходи Уряд ЗСА хоче вжити для того, щоб покарати лівійського диктатора, полковника Муаммара Каддафі, за його підтримку міжнародного тероризму і ведення неперебірчивої пропаґандивної кампанії проти Америки і її Уряду. Крім того, Лівія буде поставлена в катеґорію держав, у якій знаходиться Совєтський Союз і деякі його сателіти, до яких американські технологічні товари компанії ЗСА можуть доставляти тільки за дозволом уряду. У зв'язку з ембарґом, ЗСА стримають також доставу технічних апаратів для видобування нафти.

Вісті ЗУАДК-у

ДІТИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ У БРАЗИЛІЇ

З ініціятиви Софії Ґеврик, голови Управи „Рідної Школи", що міститься у Культурному Центрі у Філядельфії, діти цієї школи знесли до домівки ЗУАДК-у подарунки, які вони одержали від своїх батьків (особливо дарували батькі речі, що їх потребують діти в Бразилії) з нагоди св. Миколая і багато дитячих речей, які вони принесли здому. Всі речі споковано у три великі пачки та вислано до сиротинців у Бразилії.

Дуже гарна і оригінальна форма контакту між українськими дітьми в ЗСА та у Бразилії. Українські школярі вже довгі роки колядують у Денвері, Кол., а зібрані гроші пересилають до сиротинця у Малет, Бразилія. Такі форми контактів та допомоги належало б поширювати.

КНЯЖИЙ ДАР, ДЛЯ СИРОТИНЦІВ У БРАЗИЛІЇ

Як ми вже згадували минулого року, ЗУАДК переслав зібрані у Філядельфії (100 долярів було від УККА в Аллетавні з нагоди року дитини) та в Маямі Біч пожертви разом понад 400 долярів, до сиротинця в Азулі. З цього розпочалась наша допомогова акція. Згодом ми одержали від проф. д-ра Ореста Поповича з Говеллу, Н.Дж., пожертву 1.000 дол. з повідомленням, що його мати св.п. Ольга Попович, була звичайна робітниця і мало заробляла, але зі своїх ощадностей призначила 1,000 дол. на українських сиріт у Бразилії. Чекаємо на докладні адреси з Бразилії, щоб вислати таку потрібну допомогу; проф. Поповичеві дякуємо за княжий дар, а інших заохочуємо допомогти бідним сиротам.

ЗУСТРІЧ У КЛІВЛЕНДІ

На запрошення Клюбу бизнесменів та професіоналістів в Клівленді, відвідав членів Клюбу д-р М. Ценко, член Екзекутиви ЗУАДК-у, які в числі коло 30 осіб вислухали уважно інформації про цілі, завдання і проблеми ЗУАДК-у. Присутні цікавилися положенням та можливостями допомоги новим біженцям з Польщі та просили прислати додаткові матеріяли. Члени Клюбу обіцяли зорганізувати допомогу та ствердили, що особисті контакти допомагають краще зорієнтуватись у допомоговій діяльності нашої заслуженої організації — ЗУАДК-у. Кошти дороги (квиток на літак — 198 дол.) покрив Клюб та виплатив референтові гонорар у висоті 50 долярів, які він передав як додатковий дар на радіоавдицію, яку організує наша Метрополія.

КУЛЬТУРНА ДОПОМОГА БРАЗИЛІЇ

Крім загальної матеріяльної допомоги потребуючим допомоги одягами, і СУА від довгих років допомагає стипендіями, і вже допоміг закінчити освіту сотням здібної і працьовитої молоді. Українські провідники у Бразилії звернулися з проханням до ЗУАДК-у прислати їм інструктора танців. Нарешті їхня мрія здійснилася — ми вдоволили їхнє прохання. У лютому ц.р. виїжджає до Бразилії молода, повна любови до дітей, ентузіястка народних танців (що відіграли таку велику ролю у вихованні нашої молоді в ЗСА і Канаді, завдяки св.п. В.Авраменкові) Галина Козак-Левицька. Її завданням буде вишколити інструкторів з-поміж здібної молоді у двох великих культурних осередках Куритибі, столиці Парани, осідку єпископа та Пруденттополіс, осідку Чину Василіян, а також з довколішніх осередків. Там молодь четвертого і п'ятого покоління, гарно говорить по-українськи, горнеться до наших організацій та плекає українські традиції. ЗУАДК покриває всі кошти поїздки.

ПОЇЗДКИ ЧЛЕНА ЕКЗЕКУТИВИ ДО ВІДНЯ І РИМУ

Екзекутива ЗУАДК-у має постійний письмовий і телефонний зв'язок з нашими представництвами в Римі, а також у Відні, де дотепер зареєстровано 164 українських втікачів із Польщі яким вже знайдено спонзорів та вислано афідавіти. Вони вже одержують частинну допомогу від ЗУАДК-у, Суспільної Служби з Канади та безпосередньо з деяких осередків (наприклад із Чикаго з двох організацій та від „Самопомочі" з Дітройту).

Незалежно від того, є побажаний особистий контакт для перевірки умовин, потреб та можливостей приспішити еміґрацію. Тому вирішено вислати члена Екзекутиви до Відня, де є головні табори для зібрання всіх потрібних інформацій. Заінтересовані громадяни можуть пересилати різні запити чи подавати суґестії.

Екзекутива ЗУАДК-у

Гарвардські студії про українську державу

Студіюючи початки козацької держави мусимо ґрунтовно перестудіювати один з важливіших документів цього часу, а саме сороктисячний реєстр українських козаків з 1649 року.

Цей реєстр був зложений після військової кампанії влітку 1649 року проти поляків. Хоч козаки та їх союзники татари виграли головні бої, але польські дипломати підкупили татарського хана, і він припинив війну тим, що загрозив перейти на польський бік. Отже гетьман Богдан Хмельницький був примушений розпочати переговори з польським королем, які закінчилися Зборівською Угодою (18-го серпня 1649 р.). Цим договором поляки визнали автономну козацьку державу на території східньої України, у воєвідствах київському, чернигівському та брацлавському.

Одним із пунктів Зборівської Угоди було зменшення кількости козацького війська до 40,000 реєстрованих козаків. Цей список був складений восени 1649 року та переданий королеві в березні 1650 року. Реєстр складався з імен і прізвищ 40,447 козаків, які були розділені в 16-ох полках та в 273-ох сотнях. Цей реєстр був надрукований Осипом Бодянським у 1874 році в Чтениях московського товариства історії й древностей. Згідно з твердженням проф. Федора Шевченка, в його статті з 1966 року, оригінал реєстру зберігається в Центральному державному архіві старих актів у Москві.

В чому полягає важливість цього документу? Це перший раз, що ми маємо можливість побачити списки козаків і старшин, що брали участь у повстанні Хмельницького та в організації нової козацької держави. Поміж тисячами імен виступають більше й менше знайомі прізвища діячів Хмельниччини й тих, котрі були на різних військових, адміністративних чи дипломатичних постах Гетьманщини до кінця XVII сторіччя.

На базі порівняння цього реєстру з іншими сучасними документами можна побачити прізвища кількох тисяч українських шляхтичів, що включилися в будову нової козацької держави. Багато з них принесли зі собою досвід адміністративний та дипломатичний із своєї попередньої праці в різних центральних та льокальних установах Речі Посполитої, як, наприклад, Іван Виговський, Іван Груша чи Іван Креховецький.

У списку бачимо прізвища досвідчених реєстрових козацьких старшин з-перед Хмельниччини, які потім перейняли командування над сотнями та полками або служили як Генеральна старшина (себто кабінет гетьмана). Це такі люди як Іван Богун, Максим Нестеренко, Филон Джалалий або Тиміш Носач.

З реєстру можна довідатися про різні стани тодішнього українського суспільства, котрі стали козаками і тим затвердили за собою свої посідання на землю і господарство. Ці інформації важливі для дослідів над еволюцією соціяльної та економічної структури Гетьманщини. Багато з цих рядових козаків переходило службу і авансувало на полкових, а то й генеральних старшин, які рядили Гетьманщиною. Наприклад, Павло Животовський в 1649 році був рядовим козаком в Чигиринському полку, сотні Орлів, а в 1664 році став генеральним суддею, або Лазар Горленко, рядовий козак третьої прилуцької полкової сотні в 1649 році, який був полковником Прилуки кількома наворотами в 1660-80-их роках, чи Іван Самойлович, козак Корсунського полку, вільшанської сотні, що став гетьманом (1672-1687).

Також цікаво побачити в реєстрі різних чужинців, що вступили в козацьке військо і служили Гетьманщині, наприклад: Юрко Лотиш, Демян Ганджа, Борис Ґрязной, Станислав Кохановський, Іван Шангирей, Семен Оргіяненко, Парфеній Диздаров.

Реєстр — це багате джерело для генеологів, лінґвістів, ономастиків, етнографів та дослідників споріднених дисциплін. Дотепер він мало досліджений, правдоподібно, через свою бібліографічну рідкість і трудність користування без жадного індексу. Деякі аспекти реєстру були насвітлені М. Максимовичем, М.Грушевським, В.Липинським, І. Крип'якевичем, Ф.Шевченком, а з чужинців Р.Вісшелдом. Крім того, реєстр може служити як генеалогічне джерело для тих українців, які зацікавлені знайти своїх предків серед козаків.

Український Науковий Інститут Гарвардського Університету (УНІГУ) тепер спонзорує досліди над цим Козацьким Реєстром 1649 року. Плянується нове видання цього джерела, щоби зробити його доступним ширшим колам дослідників.

Юрій Гасцький

Вісті парафії св. Івана Хрестителя у Нюарку

У неділю, 21-го лютого 1982 року, українська католицька церква св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., відсвяткувала 90-річчя Голови Української Помісної Католицької Церкви Блаженішого Патріярха Йосифа.

Заходом Кружка Матерів при українській католицькій школі св. Івана Хрестителя, в неділю, 21-го лютого ц.р., відзначено 25 літ праці учительок Юлії Добош і Марії Робак.

Прийняття відбулося в руханковій залі школи св. Хрестителя. Біля 500 осіб своєю участю вшанувало відданих українській дітворі учительок. Мистецьку програму виконали шкільні діти під проводом учтельки школи Анни Ґут. Багато колишніх і теперішних учнів висловили своє признання і вдячність своїм учителькам.

Нестор Голинський сповняв функції майстра церемоній. Кружок Матерів координував програмою. Зустріч прийняття розпочав молитвою о. парох Михайло Кучмяк, ЧНІ. Директор школи Сестра Неонілія, ЧСВВ, Марія Явна, голова Кружка Матерів, та Андрій Кейбіда, муж довір'я, зложили привіт від парафії. М.Явна подякувала всім, а головно Ксені Гапій та Оленці Юрчук за великий вклад праці для цього свята.

Ювілятки Ю.Добош і М. Робак подякували присутнім за участь і тим, що прислали привіти та побажання. Отець Димитро Библів, ЧНІ, молитвою закінчив цей рідкісний ювілей від даної учительської праці в нашій парафіяльній школі.

У неділю, 7-го березня, Шевченківське свято влаштовує школа св. Івана Хрестителя.

У неділю, 21-го березня, о год. 4-ій по полудні—концерт, присвячений появі Богоматері в Люрді.

У середу, 31-го березня, о год. 11-ій ранку—Служба в наміренні членів Клюбу Сеньйорів (живих і померлих). Відтак—перекуска.

15-го лютого вислано чека в сумі 2,500 дол. для наших братів і сестер в Польщі.

У неділю, 18-го квітня, год. 4-та по полудні—парафіяльне спільне Свячене, що кожного року приготовляють члени Апостольства Молитви.

У неділю, 23-го травня,—75-річний ювілей нашої парафії, Архиєрейську Службу Божу відслужить Митрополит Стефан Сулик. Опісля о год. 4-ій по полудні—бенкет.

В суботу, 5-го червня ц.р.,—річний парафіяльний базар і виграша. Базар відбуватиметься від год. 3-ої до 10-ої вечора в руханковій залі. Ввесь дохід призначений на сплату руханкової залі.

Дня 13-го червня—7-денна подорож до Бермудів, куди поїде багато наших парафіян.

У неділю, 27-го червня,—парафіяльний пікнік зачнеться вполудне. Гратиме оркестра „ Звуки України" під батутою Володимира Осередчука. Другий річний парафіяльний пікнік відбудеться 29-го серпня у неділю. Парафія св. Івана Хрестителя в Нюарку влаштовує вакаційну поїздку до Флориди, Маямі Біч. Виїжджаємо в суботу, 6-го листопада, тільки на один тиждень. Кошти подорожі—400 долярів від особи (кімнати на дві особи). Резервації є ограничені.

По інформації слід звертатися до Андрія Кейбіди, телефонуючи: (201) 762—2827, або писати на адресу: 19 Ротґерс Стріт, Мейплвуд, Н.Дж., 07040

Андрій Кейбіда

ТЕРОР В ІРАНІ ПРИБИРАЄ ТАКІ ШИРОКІ розміри, що міжнародні чинники щораз голосніше виявляють своє стурбовання з цього приводу і протестують. Терористичні акції проводять поліція й тайна служба безпеки, різні охоронні групи, що бережуть найвищих ісламських достойників, боївки Ісламської республіканської партії, єдиної партії, яка допущена законом в Ірані та ісламські фанатики з власної ініціятиви. Докладного числа загинулих у тому терорі немає, але всі дані вказують на те, що принаймні чотири тисячі людей загинули від терору за часи владування аятолли Хомейні. Міжнародна організація Амнесті Інтернешенал видала спеціяльний бюлетень у тій справі, в якому вона потвердила, що в Ірані понад чотири тисячі людей згинуло від терору, а крім цього, подала цілий ряд виступів і форм того терору. Докази катувань ув'язнених є на кожному кроці. Дуже часто урядові, чи приурядові чинники вішають на публічних площах уже мертві тіла, на яких є сліди важких катувань. В інших випадках на смерть виводять людей у такому скатованому стані, що вони вже не в силі йти й їх ведуть, чи тягнуть. На поліції в тюрмах улаштовані спеціяльні „камери прасування", або „камери правди", в яких катують ув'язнених. Найбільш прославилась з цього тюрма Евін у Теграні, яка виконує ролю центральної політичної тюрми і є під контролею й наглядом найвищих державних чинників. Керівники прокуратури, Найвищого суду, та найвищі державні достойники прибувають до тієї тюрми, щоб особисто наглядати за слідством.

Св. п. Михайло М.Томків

Дивні діла Твої, Господи, Господь має свої пляни і передчасно покликав до себе св.п. Михайла. Він, напевно, близько Бога і буде молитися і просити Його ласки і блага передусім для своєї дружини Варки і дітей, які ще потребують батьківської опіки, дальшої родини і нас усіх.

Михайло Мирослав Тимків народився в Станиславові, тепер Івано-Франківську, Галичина, 21-го листопада 1921 року в родині о. проф. Атанасія і Анни зі Струтинських. В 1939 році закінчив українську гімназію в Станиславові матурою. Друга світова війна перекреслила пляни дальшого навчання в університеті. Отець проф. Атанасій, батько Покійного, з родиною змушені були покинути рідні землі і податися на Захід у непевність.

Перейшли вони тернистий скитальський ексодус і спочатку замешкали у Кракові, Польща. В 1940 році вдається Михайлові виїхати на студії до Берліна. Там з питомою йому завзятістю і ентузіязмом кидається у вир студій. Після кількох років успішно закінчив їх на Високій Економічній Школі, а згодом по прийнятті дисертаційної праці і зложенні стислих риґороз-іспитів одержує в Ерлянґені, Німеччина, титул доктора політичних наук з визначним успіхом. Треба відмітити, що Михайло в часі своїх інтенсивних студій знаходив час і брав активну участь в наукових, культурних і спортових українських студентських організаціях.

У 1950-их роках М.Тимків із батьками переїздить до ЗСА, де спочатку вони поселилися у Гобокені, Ню Джерзі. Це були дуже тяжкі часи еміґрантів на новій землі Вашінґтона, без засобів і можливостей заробітку. По якомусь часі переселилися до Ковгозу, Ню Йорк, де батько Покійного став сотрудником невеличкої тамошньої парохії. Згодом родина Тимків переїжджає до Клівленду, Огайо.

Д-р Михайло у 1955 році одержує працю в Ощадностево-Позичковій Касі, назва якої спочатку була Українська Ощадностево-Позичкова Каса, а опісля Парма Сейвінґ Компані. Михайло Мирослав завдяки своїм знанням, послідовності, стійкості, праьовитості, а перед усім, завдяки творчому талантові вибивається блискучо на на відповідальні становища і позиції, спочатку на секретаря і касира в Парма Сейвінґ Ко., опісля на віцепрезидента і фінансового директора у Вест Сайд Сейвінґ енд Лови Асс., а нарешті—на старшого віцепрезидента і головного фінансового директора в найбільшій федеральній ощадностево-позичковій касі у Клівленді—The Cardinal Federal Savings and Loan Ass'n, з маєтком понад більйон долярів і біля 40-ма філіями.

У 1961 році д-р Михайло одружився з Варкою Шкробалою з Йонкерсу. Питомою ціхою Покійного було те, що в неукраїнському довкіллі він завжди підкреслював своє українське походження, допомагав морально і матеріяльно українським товариствам і організаціям, а за його рекомендаціями і вставленням число українських працівників в ощадностево-позичкових установах збільшилося. Радів він українським позитивним вкладом у кожних аспектах.

Крім відповідальної професійної праці, Покійний уділявся активно в українських організаціях Клівленду. Свого часу був вибраний містоголовою Злучених Організацій УККА, був заступником голови відділу НТШ, а пізніше й діловим головою відділу, членом Пласт-Приюту і професіоналістів.

Св.п. Тимків не любив роздорів, стремів і трудився для нашого великого з'єднаного майбутнього, для скоординованих акцій і дій і поцій ліній був організатором та промотором з'їзду Українських Кооператив та Фінансових Інституцій у Клівленді, маючи візію загального українського економічного з'єднаного потенціялу в констуктивному розумінні.

Про його глибоку релігійность може посвідчити хочби факт, що ще 30 років тому він переклав книжку о. Герберта Ротга „Католицьке Християнство", яка в 1956 році появилася друком в Канаді.

Св.п. М.Тимків був також промотором і ініціятором нескомплікованого способу бухгалтерії ощадностево-позичкових інституцій, який опісля апробували і вжизали інші фінансові інституції й установи. Цей унікальний в поліпшенні спосіб книговодства також одобрили федеральні та стейтові офіційні чинники.

На протязі декількох років він очолював фінансову секцію всіх ощадностево-позичкових інституцій округи Клівленду. Він також належав і до музичної асоціяції симфонічних концертів у Пармі. Кілька його професійних праць діждалися видання. Покійний д-р Михайло Мирослав був теж викладачем фінансів в Комюніті коледжі і в Огайо Стейт університеті в Лейквуді. Постґрадуаційно студіював у різному часі в університетах Ню Йорку, Індіяни й Огайо.

Хай цих кілька скромних слів про Покійного д-ра Михайла Мирослава Тимкова буде грудкою рідної землі на свіжу, близьку нашому серцю могилу. Добра пам'ять серед нас про нього не проминане. Люди вмирають фізично, але духово їх добрі діла сягають і проміннюють у вічність.

Д-р Володимир Боднар

Успіхи нашої молоді

Христина Червінська, донька інж. Ігоря та Таїси Червінських, може пишатися своїми успіхами. Вона бо здала вступні іспити до середньої школи з найвищими оцінками й попала в один відсоток учнів, які склали іспити з найвизначнішими оцінками („ Вон персент"). Христина отримала стипедії від двох шкіл — Мавнт Сейнт Юрсула й Юрсулайн Академі в Ню Рошелл, 1,000 долярів річно від кожної з цих шкіл.

Крім цього, Христя склала іспити також до Мерімавнт школи і одержала найвищу існуючу в цій школі стипендію — 3,500 долярів річно.

Христя Червінська

Х.Червінська — визначна учениця школи св. Михаїла в Йонкерсі, суботньої „Рідної Школи" Українознавства в Ню Йорку. Вона належить також до пластового гуртка „Лисиці", 18-го Куреня ім. Олени Пчілки, а, крім цього, замилувана і в музиці — навчається гри на фортепіяно у клясі Ольги Чипак.

С.С.

ЧОТИРИ ТЕРОРИСТИ З ТАНЗАНІЇ, ЯКІ СХОПИЛИ пасажирський літак цивільної лінії тієї країни з 90 пасажирами, врешті-решт звільнили всіх закладників і здалися в руки поліції на летовищі Стартфорд під Лондоном, Англія. Поки дійшло до звільнення закладників, терористи підготовили висадження літака в повітря з усіма пасажирами. Вони також зажадали від адміністрації летовища, щоб та доставила 100 домовин для закладників і терористів. Одначе в останньому моменті вони рішилися на здачу. Приготована на летовищі до штурму на літак спеціяльна бойова частина не розпочала атаки, бо була небезпека, що терористи, які позакладали вибухові ладунки і сполучили їх з електричним струмом, висадять літак у повітря в хвилині, коли почнеться атака. Арештовані терористи заявили англійській поліції, що вони хочуть скинути президента Юліюся Найєрере за те, що він зрадив марксистську ідеологію. Президент Найєрере є соціялістом, а терористи належать до лівої групи, яка визнає доктрину Маркса.

Ще один лікар — Ольга Н. Попель

Ольга, донька професора університету Північної Дакоти Степана і Валі, родом Шаповал, Попелів, кінчає резидентуру в лічниці Св. Марії у Сан Франсіско. Вона спеціялізузується у недугах серця й шлунку.

Д-р Оля не перша, яка з Північної Дакоти „вийшла в люди". Вже перед нею медичні студії закінчили д-р Ярослав і д-р Маруся Гординські, діти д-ра Богдана і Ірини. За їх прикладом пішли обидві доньки д-ра Ярослава і Софії Терлецьких. Старша, Катерина, юрист, займає високе становище в державній адміністрації, а молодша, Марта, є лікарем в Ореґоні. А ще треба згадати Марійку, доньку св. п. д-ра Михайла й Евдокії Міщенків, яка після смерти батька переселилась до Мінеаполісу і в тамтешньому університеті дістала ступінь доктора гуманістичних наук.

Ольга Н.Попель народилася у Парижі, Франція, в 1953 році. Три роки пізніше вона опинилася в Дітройті, Мишиґен. Але в 1961 році її батьки перенеслися до Фарґо, Північна Дакота, на працю в державному університеті. Українську мову маленька Оля навчилася від своєї мами родом з Києва. Пізніше доповнила ці знання у дитячому садочку Сестер Василіянок у Дітройті.

Передмедичні студії закінчила Оля в 1975 році, а „присягу Гіппократа" склала на початку травня 1979 року. З того часу вона почала працювати у шпиталі в Сан Франсіско. Вона цікавиться також музикою (фортепіяно і сольоспів), а також багато уваги присвячує спортові: тенніс, плавання, лещатарство, водні лижі, біги на коротку відстань тощо.

Д-р Ольга Н. Попель

Н.Н.

БАЛТИМОР У ПОШАНІ ПАТРІЯРХА

Балтимор, Мд. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства, повідомляє, що в неділю, 7-го березня ц.р., відбудеться святкування 90-річчя з дня народин Патріярха Йосифа. Того дня о. Я.Федик відправить Службу Божу в наміренні Ювілята. О год. 4:30 по полудні, в залі Дому Української Молоді, при 2301 Істерн авеню відбудеться Святочна Академія. В програмі: доповідь о. Маріяна Процика, адміністратора Філії УКУ в Філядельфії; виступ хору церкви св. Михаїла під управою д-ра Дмитра Коструб'яка; сольоспів студентки Пібаді інституту в Балтиморі Нусі Ґой; деклямація — Наталка Бендюк.

Презентація дебютанток у Чикаґо

У суботу, 6-го лютого, в Чикаґо, Ілл., відбувся традиційний баль презентації дебютанток, який кожного року влаштовують Відділи Чикаґо—Товариство Українських Інженерів Америки, Українське Лікарське Товариство Північної Америки, та Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки й Канади. Цього року господарями балю було ТУІ, якому належить признання за дуже добре організовану імпрезу.

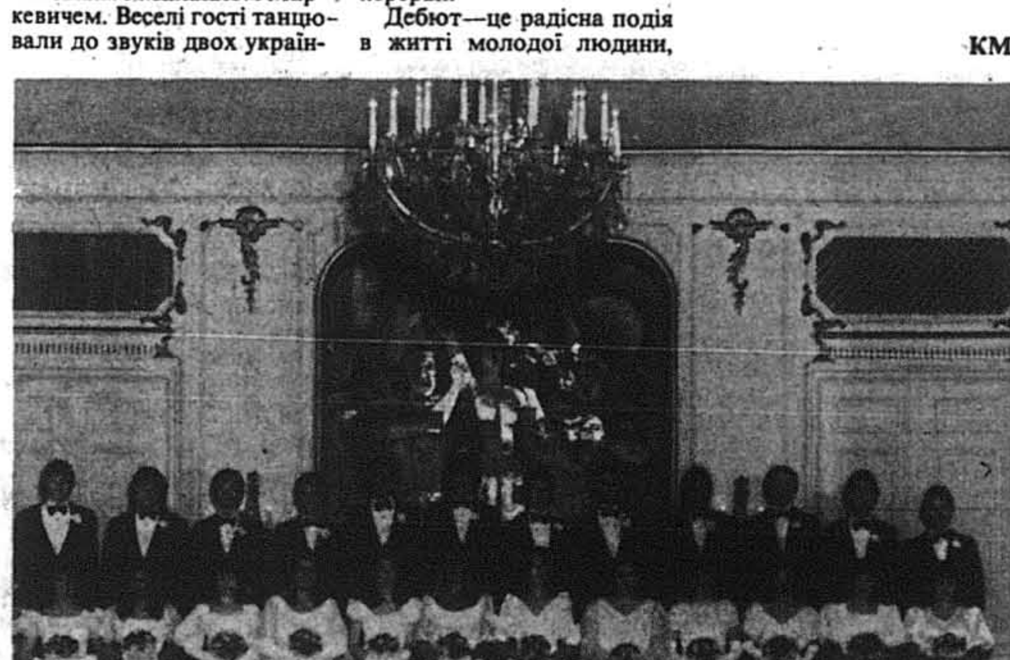
Прекрасну залю „Ґренд Болл Рум" готелю Конрад Ґілтон на Мишиґен авеню виповнило понад 400 елеґантних гостей. Бенкет відкрив і вів програму інж. Нестор Іванків, який представив Олександру Дяченко-Кочман і д-ра Володимира Мінковича. О.Дяченко-Кочман після відповідного до імпрези привіту від Комітету батьків дебютанток, їх уважних ескортів і гордих батьків. Аранжером презентації дебютанток була Оксана Дика Пилипчак, якій належить особливе признання за відмінну хореографію презентації.

Після презентації дебютанток привітали гостей: інж. Михайло Маркевич, голова ТУІ, д-р Ю.Грициляк від УЛТПА і д-р Петро Попович від ОУВЛ.

Комітет батьків дебютанток очолили Галина Сумик та Олександра Дяченко-Кочман, які співпрацювали з організаторами балю інженерами Ярославом Струтинським і Михайлом Маркевичем. Веселі гості танцювали до звуків двох українських оркестр—„Мрія" і „Водограй", що грали без перерви.

Дебют—це радісна подія в житті молодої людини, яка залишається в пам'яті на все її життя.

КМ

Дебютантки та їхні ескорти на балю в Чикаґо: Аріядна Сумик—Марко Петрина; Наталка Бандура—Тарас Хоркавий; Ірена Чучук—Олесь Камінський; Надія Чорній—Михайло Биць; Оксана Івасишин—Олег Данилюк; Марта Мицик—Юрій Масник; Ірина Соколовська—Аскольд Рихтицький; Таня Ременюк—Марко Маркевич; Христя Яворська—Степан Ременюк; Марта Качмарик—Євген Свитник; Надя Сурівка—Роман Кузик; Світлана Кочман—Борис Маркевич.

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 4 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Велетень духа...

(*Продовження зі стор. 2*)

в потребі" за його страдництво й ісповідництво. Друге особисте досягнення — це членство в папській Академії св. Томи за богословські праці з томістики.

Але куди важливіші його незримі далекосяжні ідеї, візії, задуми, які мають на оці добро УКЦ, а здійснення яких вимагатиме довгих років кропіткої праці, посвяти, самовідречення, жертви. Перша й найважливіша — це збереження існування й тяглости УКЦ в Україні й у світі, мимо скасування Москвою важливости Берестейської унії й насильного приєднання УКЦ до російської православної.

І як інші велетні, І. Мазепа й Т. Шевченко, що вийшли з надр народу, показали нам шлях до національно-державницького відродження, так Слуга Божий Андрей і Патріярх Йосиф показали нам у темряві дорогу до релігійно-національного і морального оновлення та церковно-організаційної самостійности.

Цей шлях починається не від виступу Блаженнішого на Вселенському Соборі з вимогою патріярхату, але датується від часів володіння Володимира Великого. Започаткував цей шлях київський митрополит Іларіон, а продовжували його світлі наслідники на Іларіоновому митрополичому престолі, включно з попередником сьогоднішнього Патріярха Слугою Божим Андреєм. На цю історичну тяглість вказує факт, що на Соборі Патріярх не домагався признання, тобто започаткування патріярхату,а поставив вимогу його привернення, тобто відновлення належного нам від століть ієрархічного завершення нашої церковної структури, яке нам в ході століть і історичних подій відібрано, а тепер заперечено. І це друга по важливості ділянка його змагань.

Третя площина діяльности Патріярха — це прямування до здійснення ідеї і мрії Митрополита Шептицького — об'єднання Українських Церков. У цьому напрямі Патріярх почав діяти зараз після Першої світової війни організуванням і участю в Українських з'їздах, з яких один відбувся під його проводом у Львові.

Це незримі аспекти праці Патріярха, інколи незрозумілі й несприйнятливі пересічним людям, бо велетні духа і мужі провидіння переростають і випереджують своїх сучасників на століття.

Але й нам, звичайним людям, вже тепер видимі бодай обриси й деякі позитивні познаки акції Патріярха. Це вийняття УКЦ з-під всевладної юрисдикції Східньої Конгрегації й скликування Єпископських соборів, уневажнення насильного приєднання УКЦ до Російської Православної Церкви, привернення одности поміж окремими єпископатами та признання спільности з Церквою на терені України, підкреслення єдности поміж Церквою і мирянами, примирення поміж „легалістами" і прихильниками патріярхату, спільне опрацювання підручників катехизації представниками американсько-української і канадсько-української ієрархій.

Ніяка людська сила неспроможна згасити раз спалахненої ідеї, бо ніяка ідея не кінчається з фізичним існуванням її ініціяторів, носіїв, реалізаторів і подвижників. Ідеї вічні й незнищенні. Вони стимулюють життя, дають йому вартість і визначують сенс. Тому Москва й інші сатанинські сили не спроможні знайти формули, що погасила б ідею нашої релігійно-національної незалежности й самобутности.

Занедбане століттями треба століттями відробляти й відвойовувати. Український народ має снагу й терпеливість та завзяття здійснювати свої ідеали — Божі і світські, якщо вони поставлені нашими велетнями і мужами провидіння ясно й якщо шлях до їх здійснення чітко ними визначений.

У 90-ліття Патріярха нам треба молити Всевишнього, щоб дав йому довгий вік і фізичні та духові сили, бо сама його присутність поміж нами дає нам змогу бачити світло в пітьмі.

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ!

Чи Ви вже склали свою пожертву на допомогу загроженим голодом, холодом і недугами братів і сестер українців у Польщі? Передайте її негайно на руки Вашого о. Пароха, секретаря Вашого Відділу, або перешліть на адреси:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHDIOCESE
815 N. Franklin Street
Philadelphia, Pa. 19123

Відбудеться товариська зустріч з новими українськими еміґрантами

Організація Оборони Лемківщини з вдоволенням слідкує за акцією, яку розгорнула українська громада під проводом Ієрархії УКЦеркви і ЗУАДК на допомогу потребуючим українцям в Польщі, як і найновішим біженцям з неї у таборах в Австрії.

Уважаємо, що було б неоправданою громадською помилкою не цікавитись і не допомогти тим, які перед замкненням границь Польщі в той чи інший спосіб опинились вже тут поміж нами. А таких, порівняльно досить багато, в більшості молодих самітніх людей, ситуація яких з різних причин дуже ускладнена.

Маючи це на увазі, ООЛ влаштовує Товариську Зустріч, з перекускою, новоприбулих еміґрантів з українською громадою в суботу, 27-го березня 1982 року, о 7-ій годині вечора в залі будинку ОУВФ при 136 Друга Авеню в Ню Йорку. На цю зустріч запрошуємо всіх новоприбулих українців і всю нашу громаду.

В програмі: розповіді новоприбулих про життя українців у Польщі і мистецька частина у виконані артистів — Евеліни Белюць, Олекси Журби і Леоніда Вербицького.

Також передбачується збірка на Стипендійний фонд для новоприбулих українських студентів. Надіємось, що українська громада візьме численну участь в першій цього рода імпрезі.

Крайова Управа ООЛ

Поставлять будівлю для старших віком громадян

С.Бавнд Брук (Митрополича канцелярія).—У додатку до попередніх повідомлень, вже поміщених у „Свободі", подається до відома, що цьогорічна сесія Ради Митрополії ствердила зріст внутрішньої церковної дисципліни та офірности на загальні потреби нашої Церкви. Прикладну жертвенність виявила катедральна парафія св. Володимира у Пармі коло Клівленду: член цієї парафії Степан Габель, він же член Фінансової комісії Ради, эдразу після відкриття сесії передав Владиці Митрополитові чек на 15,000 долярів, як черговий дар тієї парафії на фонд будови Дому Української Культури, згадуючи при цьому, що на протязі останнього року катедра св. Володимира в Пармі зложила на цю ціль 45,000 долярів, додаючи, що „чергову п'ятнадцятку" його парафія сподівається передати Церкві на початку травня цього року.

До цієї зворушливої хвилини долучився настоятель парафії св.Апостола Андрія в Бостоні, Масс., прот. М. Невмержицький, який передав Владиці Митрополитові чек на 2,000 долярів, що іх призначила Українська Федеральна Кредитівка у Вест Роксбурі, Масс., на загальні потреби нашої УПЦеркви, зокрема на її розбудову.

Цьогорічна бюджетна сесія Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА, що відбувалася 17-18 -го лютого, в конференційній залі Дому Української Культури в Оселі УПЦерк- в Савт Бавнд Бруку, тут, крім затвердження фінансових справоздань за 1981 рік та схвалення бюджетів Консисторії й інших при ній установ, разом на 1,633,260 долярів, на рекомендацію Владики Митрополита Мстислава однодушно схвалила приступити до будови будинку для старших віком вірних УПЦеркви.

Крім того також на внесок Владики Митрополита для відзначення 1 000-ліття Хрищення України рішено створити спеціяльну фундацію з основним капіталом у сумі 3,000,000 долярів, прибутки з якої призначено на збереження дотеперішніх здобутків та на завершення недокінчених проєктів, в тому згаданого будинку для старших віком людей.

Перед замкненням сесії Владика Митрополит висловив членам Ради і Консисторії і працівникам центральних церковних установ подяку за їхній труд та творчий і діловий перебіг сесії.

ОЛЬОФ ПАЛЬМЕ, КОЛИШНІЙ СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ прем'єр Швеції, який добровільно взяв на себе посередництво в приверненні миру між Іраком і Іраном, повернувся до Стокгольму після невдалих розмов у Теграні. Він сказав, що всі засоби осягнути перемир'я вичерпані й не залишається нічого іншого, як чекати, який буде вислід тієї війни. Пальме був уже п'ять разів в Теграні і завжди повертався з порожніми руками, але тепер він сказав, що покищо він вже не вибирається до Ірану, а зачекає, може, зміниться ситуація, або принаймні атмосфера.

Едвард Дервінскі потребує наших голосів

Взаємність, взаємодія — писав Ліві-Стравс, є власне самою есенсією суспільного життя". Ця взаємність лежить у центрі політичного життя в Америці, як це може радо підтвердити кожний, хто ознайомлений з нашою демократичною системою. Комітети політичної акції, організовані багатьма групами виборців особливих інтересів, є так само вагомою частиною вашінґтонського життя, як цвітіння вишневих дерев на весні в столиці країни.

Не зважаючи на найкращі наміри, ми, українці, досі не створили успішного і продуктивного „лаббі" в Капітолі, яке б могло дбати про наші інтереси, полагоджуючи справи одну за одною в ході їх виникання. Тому, що такого „лаббі" в нас немає, ми тим більше сполягаємо на допомогу наших справжніх приятелів — конґресменів, що допомагають українській справі і які радо задля нас навіть ризикують своїм політичним майбутнім.

Протягом понад столітнього поселення нашої спільноти в цій країні, що стала нашою прибраною батьківщиною, ми зустрічали багатьох законодавців у Конґресі, які були нашими союзниками. Але з них усіх тільки два були такі, які продемонстрували свою прихильність до українсько-американської громади значно глибше й дальше, ніж ми могли б бажати чи очікувати.

Першим таким конґрресменом був Джеймс Гамілл, демократичний конгресмен з Ню Джерзі, який під час Першої світової війни підтримував український національний рух за незалежність більш завзято і більш послідовно, ніж будь-який інший американський лідер перед ним чи після нього.

Другим таким приятелем нашим є конгресмен Едвард Дервінскі, республіканець з Іллиной, який понад двадцять років відважно, безкорисно і не шкодуючи сил відкликався і відкликається на всі численні прохання від українсько-американської громади. Без його допомоги можливо не мали б ми пам'ятника Шевченкові у Вашінґтоні, столиці нашої країни, не було б щорічного відзначування Тижня Поневолених Націй, як і багатьох конгресових резолюцій, які закликають американців виступити на оборону загроженого життя наших дисидентів у совєтах, чи на захист загрожених там же Українських Церков — Католицької і Православної, та їхніх священослужителів. Конгресмен Едвард Дервінскі, нагороджений у свій час Шевченківською Грамотою Волі, є один з найбільш красномовних речників Америки, оборонців національних і людських прав народів Східньої Европи.

Сьогодні наш великий приятель Ед Дервінскі потребує нашої допомоги. В наслідок змін у конгресових виборчих дільницях він стоїть віч-на-віч у передвиборах із труднощами фінансового характеру і має перед собою сильного супротивника. Передвибори відбудуться вже у вівторок, 16-го березня, і якщо програє цей наш приятель, програємо ми, українці в Америці, як громада.

Ми, українці-американці, маємо сьогодні золоту нагоду ясно і беззастережно продемонструвати своє розуміння вдячности і розуміння поняття слова — взаємодія, ідучи на допомогу нашому випробуваному приятелеві. Нехай довідаються у той спосіб наші друзі, що ми вміємо бути вдячними, що ми вміємо оцінити лицарську допомогу нам, коли ми були в потребі. Нехай наш приятель знає, що ми не лишаємо його осамітненим, коли у нього є потреба в друзях.

Тому нам слід підтримати конґресмена Еда Дервінского тепер датком на його передвиборчу кампанію і щирим висловом заохоти і вдячности в листі до нього. Щирі й простенькі три слова „українці люблять Вас", написані на клаптику паперу разом з особистим чеком на передвиборчі видатки конгресмена, будуть гарним висловом нашої вдячности людині, яка зробила незвичайно багато для нас і для нашої справи, щоб ця наша справа не занепала, а розвивалась, і давала добрі плоди тут і в світі.

Час не жде. Тому просимо слати Ваші листи і датки-чеки для: „Citizens for Derwinski Committee", негайно на адресу: Citizens for Derwinski Committee, P.O. Box 91, Worth, Ill 60482.

Д-р Мирон Куропась

Слава Дажбогу! *Слава Україні!*

НОВОРІЧНЕ ПРИВІТАННЯ

Світова Священна Рада Української Національної Віри

вітає усіх Українців

з Новим Українським Національним Роком Першого Березня 10,982-го Українського Національного Року

і бажає усім

всього найкращого в наступнім році!

Проф. Володар Добролюб

145 Проспект Парк, Вест Бруклин, Н. Й. 11215

Тел.: (1—212) 788—0227

НАПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКИХ РОКОВИН ТИСЯЧОЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ

Хор Української Католицької Церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

уряджує

РЕЛІГІЙНИЙ КОНЦЕРТ

присвячений

появі Матері Божої в Люрді, Франція

ПАССЕЙК: Неділя, 7-го березня 1982. Заля: Української Централі, при 250 Говп вул.
НЮАРК: Неділя, 21-го березня 1982. Заля: Нова Авдиторія Школи, при Сандфорд вул.
Філядельфія: Неділя, 28-го березня 1982 р. Заля: Катедральна Авдиторія, при Франклін вул.

Початок всіх концертів о год. 4-ій по пол.

В програмі приймають участь:

Всеч. о. ВАСИЛЬ ПРИЙМА, парох Люрду • МАРТА КОКОЛЬСЬКА-МУСІЙЧУК, сопрано • ОКСАНА і ЯРОСЛАВ РУДАКЕВИЧ та ІВАННА КОНОНІВ, деклямація • ХОР Української Католицької Церкви в Нюарку, Н. Дж. та Ансамбль Бандуристів „ГОМІН" в Нюарку, Н. Дж.

Дохід із концертів — на викінчення Церкви в Люрді. Білети 5.00 дол. при вході на залю.

Нашою участю на концерті та нашою жертвенністю засвідчім, що будова Українського ПАНТЕОНУ-ХРАМУ БОЖОГО в Люрді, близька та дорога нашому серцю!

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО
Відділ в Ню Йорку

запрошує Шановне Громадянство Метрополії на

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ

з нагоди

90-річчя уродин Їх Блаженства
ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

В ПРОГРАМІ УЧАСТЬ БЕРУТЬ:

о. митр. БУТРИНСЬКИЙ МАРІЯН з Чикаґо .... Промова
ДОБРЯНСЬКИЙ АНДРІЙ .... Бас-баритон
Метрополітальний хор „ДУМКА"
КУПЧИНСЬКА МЕЛАНІЯ .... Скрипка
КРУПА ЛЯРИСА .... Фортепіяно
ЛИПЕЦЬКА ХРИСТИНА РОМАНА з Дітройту, мецо-сопран
СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

Акомпаніямент: ГРИНЬКІВ ТОМА, д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ, РОСОРЕЯ ЛОРЕЙН

Субота, 20-го березня 1982 року. Година 6-та веч.
Заля „Купер Юніон", 3-тя Авеню і 7-ма вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

Квитки вступу: 8.00 і 6.00 дол., до набуття в крамницях: „Арка" і „Еко". МІСЦЯ НУМЕРОВАНІ.

ВЕСЬ ДОХІД З КОНЦЕРТУ НА „ДАР ЛЮБОВИ ПАТРІЯРХОВІ".

До численної участи Українське Громадянство запрошує — УПРАВА

РОДИННИЙ ВІНОК — НА ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ

Замість вічного вінка на сибірську могилу в 36-ту болючу річницю мученицької смерти наших Найдорожчих і Незабутніх родичів бл. п. Симона й Анни, довголітньої голови Союзу Українок на рідних землях, а також брата Григорія, тяжко раненого в рядах УПА, якого разом з батьками забрано на Сибір, і другого брата Василя, студента медицини у Львові, поляглого в бою під Бродами в рядах 1-ої УД УПА, так і в першу болючу річницю нашої надійної опікунки дорогої доні Емілії з Возняків Коник, померлої у Геммонді, Інд., складаємо на фонд допомоги українцям в Польщі.

Зложили:

Микола з Стефанією Возняки .... 60.00 дол.
сини:
д-р Богдан з Анною .... 20.00 дол.
і Володимир .... 20.00 дол.

Разом .... 100.00 дол.
Геммонд, Інд.

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

сл. п.

Д-ра ВОЛОДИМИРА НЕСТЕРЧУКА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в неділю, 14-го березня 1982 року, о год. 11:30 вполудне
в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й.

Просимо помолитися за спокій душі Покійного.

Дружина — МАРІЯ
Сини — ІГОР І ЮРІЙ з родинами

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого і Незабутнього МУЖА

бл. п.

ЮРІЯ ЛИТВИНА

відправляться

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 6-го березня 1982 року
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 7:15 рано
і в церкві св. Софії у Філядельфії, Па.

Просимо Приятелів про молитви за спокій Його душі.

Дружина — ІРЕНА

Свято Державности в Ґримзбі й Бимзвіллі

У суботу, 23-го січня ц.р., в двох невеликих сусідуючих містах-Ґримзбі і Бимзвіл, на Ніяґарському півострові, в Канаді, було величаво відзначено Свято Державности.

На протязі вже кількох років тут відбувається многолюдне святкове відзначення славних Січневих Роковин з піднесенням синьо-жовтого українського прапора, про що не було докладного пресового звідомлення. Тож з доручення Святкового комітету я забов'язався описати цьогорічне відзначення 64-ох Січневих Роковин проголошення української державности об'єднаною українською спільнотою цих двох міст й околиці.

У святкування взяла участь вся об'єднана громада, без різниці віровизнання й церковної приналежности. Тут був одностайний український національний духовий моноліт об'єднаних трьох українських громад: української греко-православної у Ґримзбі, української греко-католицької у Бимзвіллі й греко-католицької в Ґримзбі, що в їх лоні нуртуються: політичні, культурно-освітні та добродійні українські угруповання в тому і — Т-во ім. Т.Шевченка 45-ий Відділ УНСоюзу, що його всі члени з цієї місцевости взяли участь у цьому святі.

Святкування старанно приготовив Об'єднанний комітет, в склад якого ввійшли: І.Андрушко, Д.Гетьманчук, Н.Приймак, Р.Шпитковський, інж. М.Качура, В. Шумський і Р.Скрипка.

Хоч в день 23-го січня погода була надзвичайно морозно-сніговійна, люди масово прибули в означений час на вказане місце піднесення синьо-жовтого прапора, на який були звернені очі всіх учасників. Українській святочній громаді не надто дошкуляв морозний вітер, бо всіх загрівала ідейність.

О годині 2.30 по полудні відбулося вивішення прапора в Бимзвіллі біля міського урядового будинку, що попередила молитва, яку провів о. Кончак, парох греко - католицької церкви. Член міської ради Ґримзбі Д.Деник виголосив по-українськи й по-англійськи змістовну доповідь про відродження української державности, коротко переповівши події визвольних змагань на українських територіях 64-ри роки тому.

Відтак він запросив до слова замісницю посадника Бимзвіллу Й.Гилдрет, яка задеклярувала Український Тиждень у цьому місті. Опісля промовив до зібраних зі словами теплого привітання і побажання відродження справжньої волі України, що тепер поневолена жорстоким окупантом, депутат провінційного Онтарійського парляменту Филип Андруес.

В год. 3.30 по полудні народний масив прибув з Бимзвіллу до Ґримзбі.

На площі, де міститься урядовий будинок, відбулася церемонія парада з піднесенням синьо-жовтого прапора. Була повторена того ж самого змісту промова по-українському і по-англійському Д.Деником, який є уродженцем цього міста і який прекрасно володіє українською і англійською мовами. Д.Деник вихований у прикладній українській родині на патріота Канади й України та бере активну участь у всіх українських імпрезах історичного значення.

Посадник Ґримзбі Роберт Аркел відчитав підписану ним проклямацію Українського Тижня в цьому місті від 23-го до 30-го січня.

Увечері того ж дня в залі при греко-католицькій церкві Пресвятої Богородиці в Ґримзбі започатковано величавий бенкет із численною кількістю учасників Свята Держаности. Бенкет відкрив і провадив ним Д. Деник. Започатковано бенкет молитвою, яку провів о. Роман Кравць. Після того господар бенкету представив визначних гостей: від федерального уряду Канади посла парляменту з Оттави Брайс Макесей, від провінційного Онтарійського уряду — посла парляменту з Торонто Филипа Андруес і посадника Роберта Аркела.

Кожний із визначних гостей по черзі виголосив гарну привітальну промову з приязністю до українського суспільства та з побажанням дочекати вільної самостійної України.

Свято закінчено відспіванням всіма учасниками двох державних гимнів — канадського „О, Канадо" й українського „Ще не вмерла Україна".

Є.Ю.Омельченко

Лікар-дерматолог Джім Барал

Спеціяліст шкірних недуг д-р Джім Барал з Ню Йорку, вже деякий час оголошується в „Свободі" і часто пише на фахові медичні теми, особливо про шкірні недуги в американських і етнічних періодиках. Читачам „Свободи", яким хотілося довідатися про нього більше, скажемо, що д-р Джім Барал лікує всі шкірні недуги, веде певні косметичні операції, зокрема пересаджує волосся. Він очолює Нюйоркський дерматологічний центр у самому місті і є також службовим лікарем з дерматології в Бет-Ізраєл шпиталі тут, де він керує відділом дитячої дерматології. Д-р Дж. Барал — член Американської Академії Дерматології, має медичний американський диплом і диплом спеціялізації від Американської ради дерматологів. Він є членом багатьох професійних медичних товариств у ЗСА та в Австралії.

Д-р Джім Барал

Д-р Дж. Барал також науковець. Разом з лікарями д-ром Даґлесом Раєм і д-ром Дж. Морґаном він написав книжку „Енцефалопатія і дегенерація товщів у вісцера" (відомої як Рай-синдром). Лікар Дж. Барал веде також приватну лікарську практику в Ню Йорку. Він говорить крім англійської мови теж по-німецькому і по-польському, тож розуміє дещо і по-українському; приймає пацієнтів на підставі телефонічного домовлення.

УНСоюз мусить...

(Продовження зі стор. 2)

літаків 48 годин часу вернутися до праці, бо присяга зобов'язує. Не повернулися, то втратили працю. Самі себе звоювали. Чи союзовці „астронавти" хочуть себе звоювати? — Побачимо! УНСоюз не може собі позволити на бунт і „державу в державі".

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР БІЛОГО ДОМУ ДЖЕЙМС Брейді, який був найтяжче поранений під час атентату на президента Роналда Реґена, що його, як відомо, виконав Джан Гінклі, подав зажалення до суду, вимагаючи відшкодування за втрату здоров'я в сумі 46 мільйонів долярів. Дж. Брейді від 30-го березня минулого року перейшов декілька складних операцій на голову і правдоподібно залишиться інвалідом на ціле життя. Крім того він не може покищо виконувати своєї функції і не відомо чи взагалі повернеться до активної служби в Білому Домі. Адвокат Брейді заявив кореспондентам, що його клієнт не є першим і останнім, який домагається відшкодування від атентатчика. Томас Делагенті, вашінґтонський поліціянт який також був поранений кулею Гінклі, подав подібну скаргу до суду, вимагаючи відшкодування в сумі 31 мільйона долярів.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 11

Ім'я, місто	Сума
В. Мельник, Торонто	32.00
А. Яворський, Гартфорд	17,00
Д-р Ю. Городиловський Чикаго	12.00
Владика В. Лостен, Стемфорд	12.00
В. Барабаш, Гартфорд	10.00
А. Герман, Джерзі Сиτі	10.00
Х. Касюхнич, Ст. Кетрінс	10.00
В. Кунинець, Торонто	10.00
Й. Сим Лінська, Бей Виледж	10.00
Н. Фединська, Індіянополіс	10.00
Т. Баюк, Чикаго	7.00
о. В. Жолкевич, Торонто	7.00
В. Левицький, Торонто	7.00
М. Мірза, Ст. Пол	7.00
А. Пачковський, Ст. Пол	7.00
А. Петрик, Смовкі Лейк	7.00
С. Феденко, Воррен	7.00
М. Хархаліс, Торонто	7.00
М. Коцур, Монтреаль	5.00
М. Леськів, Торонто	5.00
М. Мельничук, Філядельфія	3.20
В. Матійчин, Сиракюз	3.00
Н. Шаффер, Вільямставн	2.50
Д. Андерсон, Мек Кіс Ракс	2.00;
А. Бєлополе, Вашінгтон	2.00
М. Білас, Парк Рідж	2.00
В. Білик, Джерзі Сиτі	2.00
В. Божик, Бирбенк	2.00
Й. Бондар, Монтреаль	2.00
М. Брожина, Ню Йорк	2.00
В. Бучацький, Клівленд	2.00
С. Воробець, Чикаго	2.00
А. Гладилович, Монтреаль	2.00
О. Глібович, Торонто	2.00
П. Гищак, Маямі	2.00
М. Гоголь, Вестон	2.00
В. Грицак, Ню Йорк	2.00
С. Герловський, Філядельфія	2.00
С. Ґлют, Кліфтон	2.00
Т. Давидович, Монтреаль	2.00
В. Дембич, Вінніпеґ	2.00
С. Дзулинська, Чикаго	2.00
Д-р І. Дорожинський, Вудсайд	2.00
В. Єрмоленко, Міннеаполіс	2.00
О. Зарічний, Сиракюз	2.00
М. Каплистий, Філядельфія	2.00
В. Кацапир, Бетлегем	2.00
М. Ковбаснюк, Джерзі Сиτі	2.00
О. Коновал, Арлінґтон Гайтс	2.00
І. Костюк, Милвокі	2.00
Ю. Кравець, Ріджвуд	2.00
Ю. Кріль, Джерзі Сиτі	2.00
М. Крижанівська, Рочестер	2.00
В. Кулик, Міннеаполіс	2.00
М. Кушнір, Парма	2.00
І. Кушнір, Гемтремк	2.00
С. Ладанай, Ферв'ю	2.00
П. Лащук, Юнйон	2.00
Е. Лехман, Виллимантик	2.00
Я. Лехнюк, Палетайн	2.00
Ю. Личковський, Семіноль	2.00
Е. Людкевич, Монровія	2.00
О. Маціївський, Торонто	2.00
К. Медвідський, Торонто	2.00
Д. Микита, Фінікс	2.00
П. Моренець, Лондон	2.00
Л. Мостович, Лексінгтон	2.00
В. Небесняк, Линкольн	2.00
В. Ніщук, Балтимор	2.00
П. Новак, Чикаго	2.00
В. Пастушок, Маркус Гук	2.00
І. Пахолюк, Бирлінґейм	2.00
І. Петрущак, Чикаго	2.00
І. Пиртко, Філядельфія	2.00
Д-р З. Плітас, Торонто	2.00
К. Пришляк, Ст. Кетрінс	2.00
Н. Прободяк, Скарборо	2.00
І. Решетуха, Джексон Гайтс	2.00
Д-р Б. Роздільський, Саскатун	2.00
В. Романцьо, Вудгейвен	2.00
А. Савин, Чикаго	2.00
Л. Семущак, Вудсайд	2.00
М. Слаба, Юнйондейл	2.00
С. Снігурович, Вінніпеґ	2.00
В. Сокіл, Мидл Виледж	2.00
П. Соляр, Данвілл	2.00
Б. Сосницький, Ел Кейон	2.00
Д. Спех, Монтреаль	2.00
М. Спольська, Вестон	2.00
М. Тимець, Овк Лови	2.00
І. Торбин, Піскатавей	2.00
К. Фіцик, Ст. Кетрінс	2.00
Е. Хмаренко, Говелл	2.00
І. Хохлач, Ля Саль	2.00
Р. Чумак, Саскатун	2.00
П. Шандрук, Філядельфія	2.00
І. Юрченко, Йонкерс	2.00
А. Яременко, Кліфтон	2.00
Г. Даць, Мейплвуд	1.00
М. Стасів, Рочестер	1.00

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИКОЛА ІВАНИЦЬКИЙ, член УНС, Відд. 295 Сошествія св. Духа в Акроні, Огайо, помер 18-го січня 1982 року на 86-му році життя. Нар. 1921 року в селі Бусовисько, Старосамбірський повіт, Україна. Членом УНС став в 1975 році. Залишив у смутку дружину Салвіну, дочку Любомиру з родиною, сестру та рідних в Америці і Україні. Похорон відбувся 20-го січня 1982 року на цвинтарі Ровз Гилл Боріял Парк у Бет Тавншип, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Мотрович, секр.

РОМАН ТЕНЕТИЛО, член, і секретар 201-го Відділу УНС ім. св. Михаїла в Колдейл, Па., помер 27-го січня 1982 року на 92-му році життя. Нар. 1891 року в селі Созан, біля Старого Самбора, Галичина. Членом УНС став 1923 року. Залишив у смутку дві доньки — Анну і Юлію, та чотирьох синів — Семена, Стефана, Йосифа і Романа з родинами, а також 18 внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі в Говмтавн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Хомин, секр.

АННА МІСЮРКА, член УНС Відд. 49-го ім св. Михаїла в Торонті, Канада, померла 15-го січня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 1898 року в Україні. Членом УНС стала 1959 року. Залишила в смутку чоловіка Стефана, дочку, двох синів, 9 внуків, та 8 правнуків. Похорон відбувся 18-го січня, 1982 року на цвинтарі Ґлендейл Меморіял в Торонто, Канада.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ОЛЬГА КУРОЧКА, член УНС Відд. 5-го Братства св. Миколая в Асторії, Н.Й., померла 5-го грудня 1981 року на 83-му році життя. Нар. 1899 року в Струсові, повіт Теребовля, Україна. Членом УНС стала в 1947 році. Залишила в смутку мужа Маріяна, дочку Лідію з мужем Іваном Стасюком, внучку Ольгу з мужем Іваном Макухом, сестру Стефанію з мужем Осипом Іванчуком, сестру Катерину з мужем Яном Бучеком, та кузинку Марію з мужем Володимиром Бачинським. Похорон відбувся 7-го грудня 1981 року на православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
М.Хоманчук, секр.

ТОМА ГРИЧИШАК, член УНС Відд. 305-го в Маганой Сиτі, Па., помер 12-го грудня 1981 року на 43-му році життя. Нар. 2-го грудня 1938 року в Маганой Сиτі, Па. Членом УНС став в 1975 році. Залишив у смутку дружину Розалію. Похорон відбувся 23-го грудня 1981 року в Маганой Сиτі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Марґарета Гентош, секр.

ДІЯНА М. ЧАГАРИН-МІШАНЕЦЬ, член УНС Відд. 206-го „Запорожська Січ" в Вунсокеті, Р.Ай., померла 21-го гру- 1981 року на 30-му році життя. Нар. 30-го травня 1951 року у Вунсокеті, Р.Ай. Членом УНС стала в 1963 році. Залишила в смутку мужа Павла, сина Павла Івана, дочку Марію, батька Івана, матір Ольгу, брата Алена і сестру Памелю Бенойт, бабуню і діда; кузинів. Похорон відбувся 23-го грудня 1981 року на українськім православнім цвинтарі св. Михайла в Блекстоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Леон Гардінк, секр.

Д—Р МАРКІЯН МІҐОЦЬКИЙ, член УНС Відд. 42-го ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н.Дж., помер з 25-го на 26-го грудня 1981 року. Нар. 14-го січня 1916 року в Кальному, Західня Україна. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Янку, доньки Таню і Ганусю Івасиків з чоловіком Василем; сестер Неонілю Тершаковець з чоловіком адв. Іваном і родиною; Зеновію Баран з чоловіком д-ром Остапом і родиною; Лідію Якимів з чоловіком д-ром Адамом і родиною та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді, Україні і Польщі. Похорон відбувся 29-го грудня 1981 року на український православний цвинтар св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Блиха, секр.

ІРЕНА СТАДНИК-ЧУДНОВСЬКА, член УНС Відд. 131-го ім. А. Шептицького в Чикаго, Ілл., померла 12-го грудня 1981 року на 79-му році життя. Нар. 1902 року в Житомирі, Україна. Членом УНС стала в 1963 році. Залишила в смутку дочку Богданну Боднар з мужем і дітьми, сина Любомира з дружиною і дітьми, сина Святослава з дружиною, та ближчу і дальшу родину в ЗСА, Канаді та в Україні. Похорон відбувся 15-го грудня 1981 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

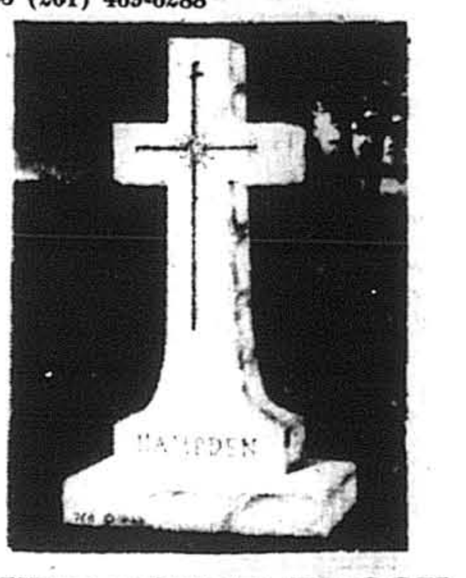
Вічна Їй Пам'ять!
Управа Відділу.

АНТОН СЕМЧИК, член УНС Відд. 350-го св. Архистратига Михаїла в Стамфорді, Конн., помер 13-го грудня 1981 року на 65-му році життя. Нар. 1915-го року в Україні. Членом УНС став в 1957 році. Залишив у смутку дружину Анну, сина Мирона, дві доньки — Марію і Анну Марію Семчик, одну внучку, брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 16-го грудня, 1981 року на цвинтарі св. Івана в Дарієн, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Тома Фінів, секр.

● РОЗШУКИ ●

Мама пошукує свого сина
ЙОСИФА ЛУКАШЕВСЬКОГО
нар. 1927 р. в Славітині, Підгаєцького району, Тернопільської области, вихований у Львові. Прошу, хто знав би щось про нього, або він сам, прошу зголоситися на таку адресу.
Mr. WASYL PETRIW
77 Dixon Rd.
Weston, Ont., Canada M9P 2L5
Було повідомлено про нього від Червоного Хреста, що 1945 був в таборі полонених біля Берліну, тепер були вісті, що він живе в ЗСА. Проситься інші газети передрукувати цей розшук.

Український Народний Союз
проголошує
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам
на академічний рік 1982-83

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити **до 31-го березня 1982 р.,** на адресу:

Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

УВАГА! ПОДАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИМАГАНИХ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.